

TN

TRENČÍN- MESTO NA RIEKE

KATALÓG K VÝSTAVE ŠTUDENTSKÝCH PRÁC 2012/ 2013

ÚSTAV URBANIZMU A ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA FA STU V BRATISLAVE

MESTO TRENČÍN A PROJEKT TRENČÍN si TY

TN Trenčín- mesto na rieke

Rozvoj nového mestského priestoru na Váhu a jeho prepojenie na historické centrum Trenčína je podmienený komplexným splnením všetkých nárokov odbornej i širokej verejnosti. Ekologické princípy a vytvorenie živého mestského organizmu so špecifickým duchom mesta Trenčín sú bázou vygenerovania bohatého mixu užívania. Práca, bývanie, kultúra, voľný čas, šport, turizmus, retail je potrebné vzájomne prepojiť hodnotnými voľnými, verejnými priestranstvami, ktoré sú základom splnenia nárokov na kvalitu udržateľného ekologického rozvoja. Intenzívne vzájomne vzťahy medzi riekou, prírodným prostredím a mestom sú v danej topografii a merítke Trenčína jedinečné a vytvárajú platformu na príkladné procesuálne a obsahové riešenia podobných odborných tém, vzniknutých z urbanistických konceptov prepojenia rieky a nábrežia s mestom aj v iných regiónoch, resp. mestách. Riešenie základných problémov vznikajúcich oddelením mesta od rieky-nábrežia dopravnými infraštruktúrami, cestou, železnicou, alebo industriálnymi zónami sú výzvou, ktorou sa zaoberá viacero európskych miest v podobných spoločenských, kultúrnych a hospodárskych štruktúrach ako v meste Trenčín. Proces v Trenčíne je natoľko inovatívny, že môže poslúžiť ako príklad možného prístupu k riešeniu moderného urbanizmu aj iným mestám.

Dipl.- Ing. Peter Gero

odborný garant projektu TRENČÍN si TY

foto: Pavol Karell

Na príprave projektu a výstavy TRENČÍN- MESTO NA RIEKE spolupracovali:

Ústav urbanizmu a územného plánovania FA STU v Bratislave

Mesto Trenčín

Projekt participatívneho plánovania TRENČÍN si TY

Katalóg zostavili a graficky spracovali:

Ing. arch. Tomáš Hanáček, Ing. arch. Katarína Boháčová, PhD.

Ústav urbanizmu a územného plánovania

Fakulta architektúry STU v Bratislave

fotografia na titulnej strane: Mgr. art. Matej Kováč

ISBN 978-80-227-3995-5

obsah

úvod	01
obsah	02
Trenčín očami samosprávy mesta	03
Trenčín očami FA STU V Bratislave	07
Študentský workshop.....	13
Študentské práce _Mesto v pohybe_ Tamara Čendulová + Martina Demková.....	pedagóg Ing. arch. Alžbeta Sopiřová..... 17
Mesto na vode - voda v meste Radovan Demeter + Katarína Duchoslavová.....	Ing. arch. Alžbeta Sopiřová..... 19
Zelené mesto Adam Fabo + Martin Truba	doc. Ing. arch. Ľ. Vitková, PhD. + Ing. arch. T. Hanáček..... 21
Mesto zážitkov Dominika Huttová + Peter Bošácky	doc. Ing. arch. Ľ. Vitková, PhD. + Ing. arch. T. Hanáček..... 23
Mesto Na Váhu Valéria Kočanová + Zuzana Krnáčová	doc. Ing. arch. Ľ. Vitková, PhD. + Ing. arch. T. Hanáček..... 25
Mesto na rieke Bianka Kégli + Barbora Korcová	doc. Ing. arch. Ľ. Vitková, PhD. + Ing. arch. T. Hanáček..... 27
Mesto nad riekou Jakub Melicherčík + Kornel Szabó	doc. Ing. arch. Ľ. Vitková, PhD. + Ing. arch. T. Hanáček..... 29
Dotkni sa rieky Adam Kosík + Ján Kočíško	doc. Ing. arch. Ernest Nagy, PhD..... 31
Mesto, kde sa rieka približuje k človeku Jana Marinicová + Silvia Somošová	doc. Ing. arch. Ernest Nagy, PhD..... 33
Mesto DIVERSITY Stanislav Szimczik + Michal Varga	doc. Ing. arch. Ernest Nagy, PhD..... 35
Povýšiť Trenčana nad jeho bariéry Monika Jendřálová + Dominika Hřicová + Maroš Kic	Ing. arch. Katarína Boháčová, PhD..... 37
Žehličky v meste Barbora Polanská + Lukáš Radošovský	Ing. arch. Katarína Boháčová, PhD..... 39
Akcia a reakcia Lenka Bátorvská + Tatiana Bočkayová	Ing. arch. Silvia Bašová, PhD..... 41
Udržateľné mesto Jakub Slameň + Dalibor Špilák	Ing. arch. Katarína Boháčová, PhD..... 43
Prezentácia študentských prác.....	45
Fotodokumentácia modelov.....	47

Mgr. Richard Rybníček
primátor mesta Trenčín

Trenčín pre budúce generácie

Mesto Trenčín dnes stojí pred strategickou úlohou rozhodnúť o budúcom vzhľade centrálnej mestskej zóny. Tú významne ovplyvní investícia Európskej únie a štátu v podobe modernizovanej železničnej trate, v rámci ktorej dôjde do roku 2015 v priamom centre mesta k zásadným stavebným zmenám, vrátane vybudovania nového železničného mosta cez rieku Váh.

Sme si vedomí zodpovednosti nielen pred súčasťou, ale najmä budúcou generáciou Trenčanov, ktorí tu budú žiť po nás. Chceme pre novú centrálnu mestskú zónu získať koncept, ktorý bude reflektovať trendy 21. storočia. Chceme, aby tu raz vzniklo živé, moderné, no pritom ekologické, trvalo udržateľné mestské prostredie.

Predstavujeme si, že pripravíme koncept, ktorý bude uveriteľný a vysoko atraktívny pre rôzne typy aktivít a s nimi súvisiacich investícií, ktoré sa musia navzájom podporovať a dopĺňať. Toto územie musí fungovať v symbióze mesta a prírody, no zároveň v spolupôsobení rozmanitých funkcií, ktorým do územia pritiahneme obyvateľov i návštevníkov.

Pomer medzi komerčnými a verejnoprospešnými funkciami, ktoré tu vzniknú, miera zastavanosti, dopravy a všetkých ostatných prvkov tvoriacich mesto musia byť harmonické, vyvážené. Musí tu byť príjemne, no zároveň musí byť o všetky priestory a ich údržbu či prevádzku aj dlhodobo postarané. To môžeme doceliť iba pokorným prístupom k tomuto cennému územiu, pozorným načúvaním hlasu odborníkov i verejnosti.

foto: Tomáš Hanáček

„Toto územie musí fungovať v symbióze mesta a prírody, no zároveň v spolupôsobení rozmanitých funkcií, ktorým do územia pritiahneme obyvateľov i návštevníkov.“

Nechceme rozvíjať mesto pre prospech jedných na úkor iných, svoje miesto si tu musia nájsť všetci - Trenčania i návštevníci mesta.

Máme dnes jedinečnú šancu dať Trenčínu možnosť nadýchnuť sa a narást v budúcnosti do celkom novej krásy. Túto šancu nesmieme premárniť. Aj napriek riziku, že výsledky našej práce nebude vidno okamžite, máme dlhodobú víziu a ideme za ňou. Sme presvedčení, že je to dnes jediná správna cesta.

Richard Rybníček

Dipl.- Ing. Peter Gero
odborný garant projektu TREŇČÍN si TY

Príhovor

Participácia verejnosti na procese, prípravy zadania na súťaž o vytvorenie masterplanu, zapojenie rôznych odborných disciplín a vzájomné **vyváženie jednotlivých odborných pohľadov do organického celku** sú na dostatočne nadimenzovanej časovej osi základnými prvkami tohto procesu.

Nová interpretácia urbanistického a architektonického obrazu mesta sa bude v zadaní jednoznačne orientovať na existujúce štruktúry, z nich vychádzať. Ich vystopovanie bude základom pre tvorbu nového konceptu.

Pracovná skupina, ktorá má jednoznačnú politickú podporu vedenia mesta, si dala za úlohu sledovať koncept vytvorenia kvalitného urbanizmu a architektúry, ktoré spĺňajú medzinárodné štandardy a aj sa aktívne zapájajú do ich tvorby.

Je potrebné z tejto vnútromestskej periferie **vytvoriť genius loci** a vygenerovať strategický rozvoj mesta. Táto hybridná časť mesta vytvára základňu jeho identity a dynamiky rozvoja. **Implementácia nových aj nadnárodných zariadení** do Trenčína, napr. inštitúcia Kultúra plánovacieho procesu a procesu realizácie ako aj Výučba prepojenia teoretických konceptov s ekonomickými potrebami a pod. prinášajú nové zásadné myšlienky, ktoré možno aplikovať na dnešné riešenia.

Invázia do centrálnej mestskej zóny nie je možná bez zapojenia ľudí do procesu. Tvorba nových priestorov, metrozón je vždy spojená s rizikom a spoločenským pnutím. Tento proces je vždy behom na dlhé trate. V Trenčíne sa pokúsime dnešné odborné pohľady nie len aplikovať, ale **vytvárať nové a špecifické riešenia.**

Zapojením akademických štruktúr do tohto procesu podčiarkuje mesto Trenčín základy inovatívneho koncepcného prístupu na vytváranie podmienok pre riešenie urbanizmu v Trenčíne.

Trojďňový workshop študentov z FA STU Bratislava a z FA VUT Brno oboznámil študentské tímy s problematikou a vytvoril bázu na následné spracovanie ročníkových prác. Na workshope, ktorý bol sprevádzaný odbornými prednáškami na témy súčasných trendov v urbanizme a architektúre, ekologickými otázkami, metodikou vytvárania verejných priestranstiev, atď. mali študenti možnosť reflektovať aj názory verejnosti a vedenia mesta. Odborní konzultanti a pedagógovia boli študentom priebežne k dispozícii, podieľali sa aktívne na vytváraní prvých štúdií a spracovávaní vstupných koncepcných myšlienok. Prvé koncepcie vytvorené v jednotlivých tímoch predstavili študenti verejnosti na Mierovom námestí v rámci atraktívneho kultúrneho podujatia.

„V Trenčíne sa pokúsime dnešné odborné pohľady nie len aplikovať, ale vytvárať nové a špecifické riešenia.“

Verejná prezentácia a diskusia prvých koncepcných úvah študentov ukázala vytvorenie zaujímavých riešení ale aj rôznosť metodických prístupov ako možno danú problematiku spracovať. Hlavným prínosom workshopu bolo vygenerovanie rôznych, čiastočne aj kreatívnych konceptov a otvorenie horizontu z nezávislého akademického pohľadu. Následne boli vypracované **semestrálne práce**, v ktorých tímy po niekoľkostupňových konzultáciách aj so zástupcami pracovnej skupiny tímu „Trenčín si Ty“ prehľadli a čiastočne aj modifikovali svoje prvé koncepcné myšlienky.

Verejná prezentácia výsledkov semestrálnych prác v Trenčíne a následná výstava jednotlivých panelov viedla k ďalšiemu oboznámeniu verejnosti a diskusii o odborných pohľadoch študentov.

„Výsledky semestrálnych prác potvrdili širokospektrálne zadanie komplexnej problematiky.“

Cieľom zapojenia študentských tímov k vygenerovaniu zadania na pripravovanú urbanistickú súťaž bola snaha vytvoriť vizionárske koncepty budúceho rozvoja Trenčína, ako mesta na rieke. Vysokoškolský metodický prístup by mal garantovať vedeckú, novátorskú úroveň. Problematika prepojenia historického mesta s riekou sa javí byť svojou zásadnosťou vhodná na prepojenie akademického prístupu riešenia urbanizmu a architektúry s návrhom koncepcií vo veľavrstvových podmienkach reálnej štruktúry mesta. Napätie, konfliktné potenciály (ekológia, doprava, bývanie, šport, ...), ich štúdium a spracovanie, dostávajú novú dimenziu vo výučbe a sú, môžu byť, aj prínosom pre návrhy konkrétnych riešení problémov urbanizmu.

Výsledky semestrálnych prác potvrdili širokospektrálne zadanie komplexnej problematiky a sú v dvoch pohľadoch zásadným prínosom pre ďalšiu prácu na projekte „Trenčín– mesto na rieke“. Vonkajší pohľad študentov a ich postoj ešte nie pevne vytvorenej odbornej orientácie je pre verejnosť silným prvkom vytvárania základnej dôvery k projektu, ako aj prvkom vytvorenia širokého myšlienkového a koncepcného základu pre ďalšiu prácu pracovnej skupiny.

Ing. arch. Martin Beďatš
hlavný architekt mesta Trenčín

Príhovor

Nové dopravné stavby, ktoré v roku 2015 vzniknú v Trenčíne v súvislosti s prebiehajúcou modernizáciou železničnej trate – nový železničný most a preložená železničná trať, musia byť funkčne naviazané na celé okolie tak, aby sa ľudia bezpečne dostali z jednej strany na druhú a aby sa tu cítili príjemne. Chceme získať ten najlepší návrh riešenia, preto sme si dali za cieľ vypísať medzinárodnú urbanistickú súťaž a víťaznú štúdiu vziať ako podklad pre následné spracovanie územného plánu novej centrálnej mestskej zóny v roku 2015.

Keďže ide o mimoriadne vážnu vec, ktorá ovplyvní vzhľad mesta na desiatky rokov, nechceme ju pripravovať od zeleného stola, niekde za zatvorenými dverami. Rozhodli sme sa ísť cestou otvorenej komunikácie so širokou odbornou i laickou verejnosťou. Chceme odborné pohľady skonfrontovať s názormi občanov a na základe toho pripraviť zadanie. To je úlohou projektu participatívneho urbanistického plánovania Trenčín si Ty.

Jeho súčasťou bola aj spolupráca s FA STU Bratislava na príprave zadania ročníkových prác na tému Trenčín - mesto na rieke. Vďaka nej sme nielen získali nezávislé študentské pohľady na možné riešenie trenčianskeho nábrežia, ale aj spopularizovali projekt v našom meste, keďže študenti absolvovali u nás workshop a tiež verejnú prezentáciu svojich prác občanom Trenčína. Túto spoluprácu považujem za veľmi sympatickú a obojstranne prospešnú. Je vždy dobré, ak študenti dostanú možnosť pracovať na konkrétnom zadaní, ktoré vychádza z reálnej praxe. V Trenčíne sa to navyše udialo pod drobnohľadom verejnosti.

Pohľad na Trenčiansky hrad v mieste ústia Orechovského potoka do rieky Váh
foto: Tomáš Hanáček

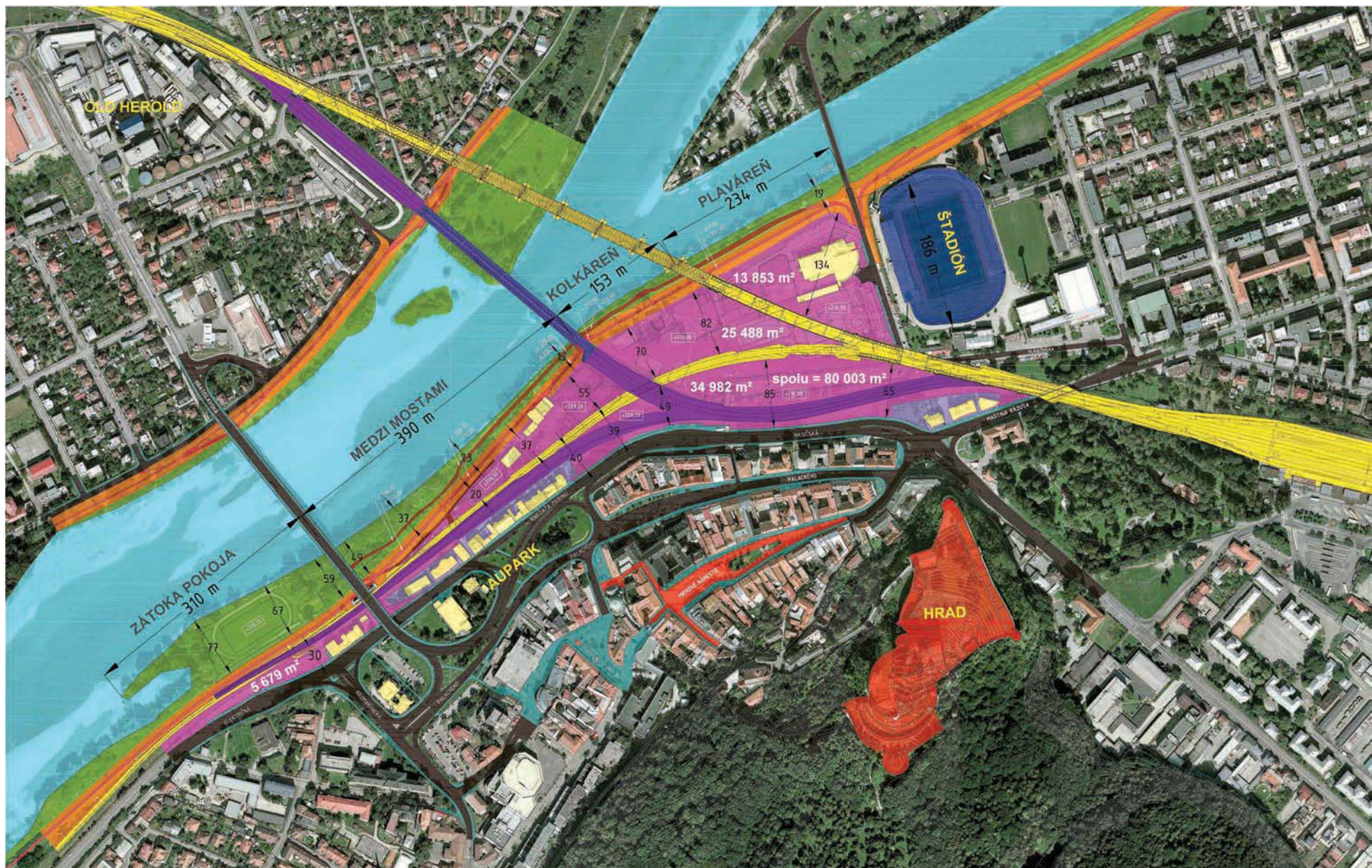
Mgr. Renata Kaščáková
špecialista pre strategický rozvoj mesta
iniciátorka a koordinátorka projektu Trenčín si Ty

Príhovor

Projekt participatívneho mestského plánovania Trenčín si Ty zapája verejnosť do rozhodovacích procesov v oblasti územného plánovania mesta. Od januára 2012 v rámci neho systematicky organizujeme rôzne verejné diskusie, workshopy, prezentácie odborných návrhov, prieskumy, ankety, ale aj špecializované odborné semináre na témy dopravy, ekológie a potenciálu vody v meste, ekonómie, turizmu, histórie, pamiatkovej starostlivosti a podobne.

Pozývame si do mesta špičkových odborníkov v daných oblastiach minimálne zo Slovenska a Čiech a všetky získané podnety a námety dôsledne zaznamenávame a triedime. Všetky informácie a výstupy, ktoré takto postupne pribúdajú, ponúkame občanom k dispozícii aj na webovej stránke a na sociálnych sieťach. Na základe všetkých zozbieraných informácií a vstupov pripravíme návrh zadania urbanistickej súťaže, ktorú vyhlásime začiatkom roka 2014. Naším cieľom je osloviť nielen domáce, ale aj medzinárodné riešiteľské tímy.

Veríme, že po takomto procese prípravy zadania bude súťaž naozaj kvalitná a víťazný koncept prinesie Trenčínú zvýšenú kvalitu mestského priestoru. Chceme, aby sa v Trenčíne raz občania, ale aj návštevníci dobre cítili, aby tu s radosťou a hrdosťou bývali, podnikali, vzdelávali sa, investovali, trávili voľný čas, relaxovali, poznávali. Zmysel nášmu projektu dodá jeho napĺňanie konkrétnymi investíciami v budúcnosti, čo je jeho dlhodobý cieľ.

Mapa CMZ Trenčín s vyznačenými plochami riešeného územia

zdroj: Utvar hlavného architekta mesta Trenčín

doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.
dekanka Fakulty architektúry STU v Bratislave

Príhovor

Predložený katalóg študentských prác „Trenčín- mesto na rieke“ je príspevkom Fakulty architektúry mestu Trenčín. Ponúka mu škálu riešení pre rozvoj mimoriadne cennej lokality vo väzbe na rieku Váh v bezprostrednom kontakte s centrom mesta. Spracovanie danej témy sa realizovalo v zmysle stratégie univerzitného vzdelávania a výskumu – prepájať výskumnú a pedagogickú činnosť s praxou.

Fakulta architektúry STU v Bratislave ako najväčšia vzdelávacia inštitúcia na Slovensku v oblasti architektúry a urbanizmu cieľavedomo zameriava svoje vedecko-výskumné a pedagogické pôsobenie na aktuálne problémy súčasnej slovenskej praxe. Pre oblasť architektúry a urbanizmu je v tomto kontexte prirodzená predovšetkým spolupráca s mestskými a miestnymi samosprávami.

Slovenské mestá a obce poskytujú mnoho námetov, ktoré sú predmetom výskumu a zadania najmä ateliérových prác na našej fakulte, ktoré overujú možnosti ich transformácie a rozvoja. Výhodou školy je v tomto ohľade aj istá akademická sloboda a nezávislosť, ktoré v kombinácii s uplatňovaním najnovších výsledkov vedy a trendov architektonickej a urbanistickej tvorby priniesli už nejedno pozoruhodné riešenie. Aj to je dôvodom, prečo sa obce a mestá často na nás s takými otázkami obracajú. Mladosť študentskej kreativity podporená vedením pedagógov prinášajú často podnety, ktoré mestá môžu využiť v diskusii pri riešení otázok svojho urbanistického rozvoja. Pre Fakultu architektúry jej študentov a pedagógov je to na druhej strane cenný kontakt s reálnou praxou. Možnosť riešiť reálne zadania sú pre všetkých študentov výzvou a vynikajúcou skúsenosťou.

foto: Tomáš Hanáček

Overovanie získaných teoretických vedomostí na reálnych situáciách je osvedčená a účinná forma výučby. V oblasti urbanizmu si študenti pri praktických zadaniach navyše intenzívnejšie uvedomujú, že otázky rozvoja sídiel sú nielen vecou odbornou, do ktorej vstupuje celý rad odborníkov a profesií, ale je aj vecou verejnou, v zmysle tvorby „pre ľudí a s ľuďmi“.

Preto sme radi privítali ponuku mesta Trenčín zapojiť sa do projektu Trenčín- mesto na rieke, ktorý v plnom rozsahu vtiahol študentov do problematiky rozvoja mesta, do procesu úvah o rozvoji strategického územia a do priamej komunikácie s odborníkmi a jej obyvateľmi.

Veríme, že ponúkané riešenia našich študentov budú pre mesto nie len vhodným analytickým podkladom, ale i inšpiráciou pre rozvoj riešenej lokality ako aj pre samotný rozvoj mesta.

Želáme mestu Trenčín veľa úspechov v jeho rozvoji a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Ľubica Vitková

„Radi sme privítali ponuku mesta Trenčín zapojiť sa do projektu Trenčín- mesto na rieke, ktorý v plnom rozsahu vtiahol študentov do problematiky rozvoja mesta, do procesu úvah o rozvoji strategického územia a do priamej komunikácie s odborníkmi a jej obyvateľmi.“

prof. Ing. arch. Bohumil Kováč, PhD.

vedúci Ústavu urbanizmu a územného plánovania FA STU v Bratislave

Príhovor

Ateliér urbanistickej tvorby na Ústave urbanizmu a územného plánovania je v systéme štúdia architektúry a urbanizmu na FA STU zaradený ako úvodný ateliér štúdia na druhom stupni. V podstate už „piatáci“ predstavujú študentské osobnosti, ktoré po absolvovaní bakalárskeho štúdia dokážu zaujať postoj aj k zložitým otázkam urbanistickej tvorby.

Aj preto vyhladávame také zadania, ktoré predstavujú náročnejšie úlohy urbanistického rozvoja a rekonštrukcie sídiel. Napriek tomu, že sa jedná v podstate o zonálnu dimenziu, základné východiská je potrebné formulovať v širších priestorových súvislostiach. Tak študent vníma vzťahy celku a časti, čo sa ešte prehľbuje v tom, že v ďalšom štúdiu je možnosť na urbanistický ateliér nadviazať architektonickou tvorbou.

Z tohto dôvodu vítame oslovenia z niektorých našich miest, pretože ich stav ponúka množstvo zaujímavých tém. V akademickom roku 2012/13 sme sa rozhodli zaoberať problematikou mesta a rieky, ktorej sa na našom ústave venuje pozornosť aj v oblasti vedy a výskumu. Túto tému sme vybrali aj z dôvodu, že naše mestá, na rozdiel od zahraničných príkladov, nedokážu dostatočne využiť urbanistický, spoločenský a napokon ani ekologický potenciál vodných tokov a ich nábřeží.

V spolupráci s mestami Trenčín, Ružomberok a Žilina, k čomu sme priradili aj Bratislavu, sa nám podarilo pripraviť zaujímavé zadania.

Takáto spolupráca s praxou môže priniesť úžitok obom stranám. Škola získava zadanie, podklady, študenti skúsenosti s dotykom reálnej praxe.

Mestá získavajú mnoho podnetov, v ktorých si najčastejšie cenia istú mieru akademickej slobody a nezávislosti.

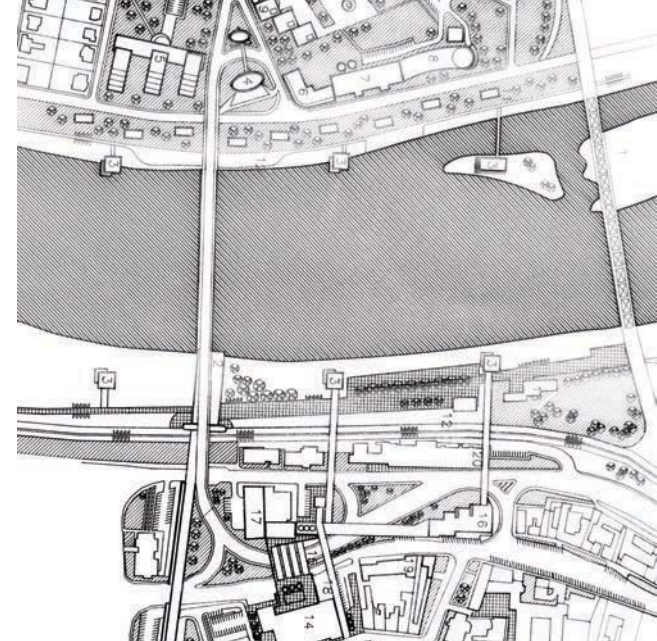
Ponuka z Trenčína patrila medzi tie, ktoré sa neodmietajú. Trenčín bol totiž často predmetom nášho záujmu aj v minulosti, niektoré ukážky tu prezentujeme. Z nášho pohľadu sú to najmä urbanistické dôvody, keď je mesto výnimočné už svojim spôsobom založenia, ktoré je charakteristické istou tesnosťou zovretia hradného brala a rieky.

Samotný neartikulovaný kontakt mesta s riekou v spojení s aktuálnym problémom prekládky železnice, asanácia územia nábřežnej časti mesta z dôvodu výstavby tranzitnej cesty otvárajú mnoho otázok vhodných urbanistickej súťaže. A tak naši študenti rôznosťou svojich prístupov akoby predložili súťažné návrhy ideovej súťaže. A o idey nám ide najviac.

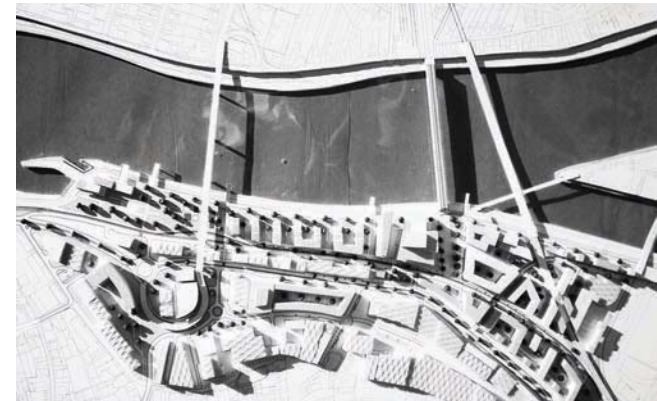
Celkovo je v tomto zborníku 14 prác 29 študentov, ktorých viedlo 6 pedagógov. Tým, že zadanie riešilo viacero študentov, otvoril sa aj priestor pre vzájomnú obohacujúcu diskusiu, v ktorej si študenti vymieňali nielen názory, ale aj argumenty získané výskumom témy, najmä inšpiráciami zahraničných ekvivalentných príkladov.

Veríme, že tento katalóg bude nielen peknou pamiatkou na túto spoluprácu mesta a školy, autorom prác pripomienkou študentských čias, fakulte a ústavu archívom, ale hlavne bude pre mesto cenným podkladom pre verejnú diskusiu. Sme verejnou vysokou školou a tak je takýto katalóg aj verejnou prezentáciou a odpočtom pedagogických výsledkov našej fakulty a ústavu.

„Naše mestá, na rozdiel od zahraničných príkladov, nedokážu dostatočne využiť urbanistický, spoločenský a napokon ani ekologický potenciál vodných tokov a ich nábřeží.“

Ateliérová tvorba '94_Martin Dorsič + Martin Skoban_pedagóg_Juraj Furdík

Diplomová práca 2011_Richard Blažo_pedagóg_Prof. Bohumil Kováč

Návrh rekonštrukcie Mierového námestia_FA STU
autori: Šovčíková_Gladičová_Nemcová_prof. Kováč

Ing. arch. Tomáš Hanáček

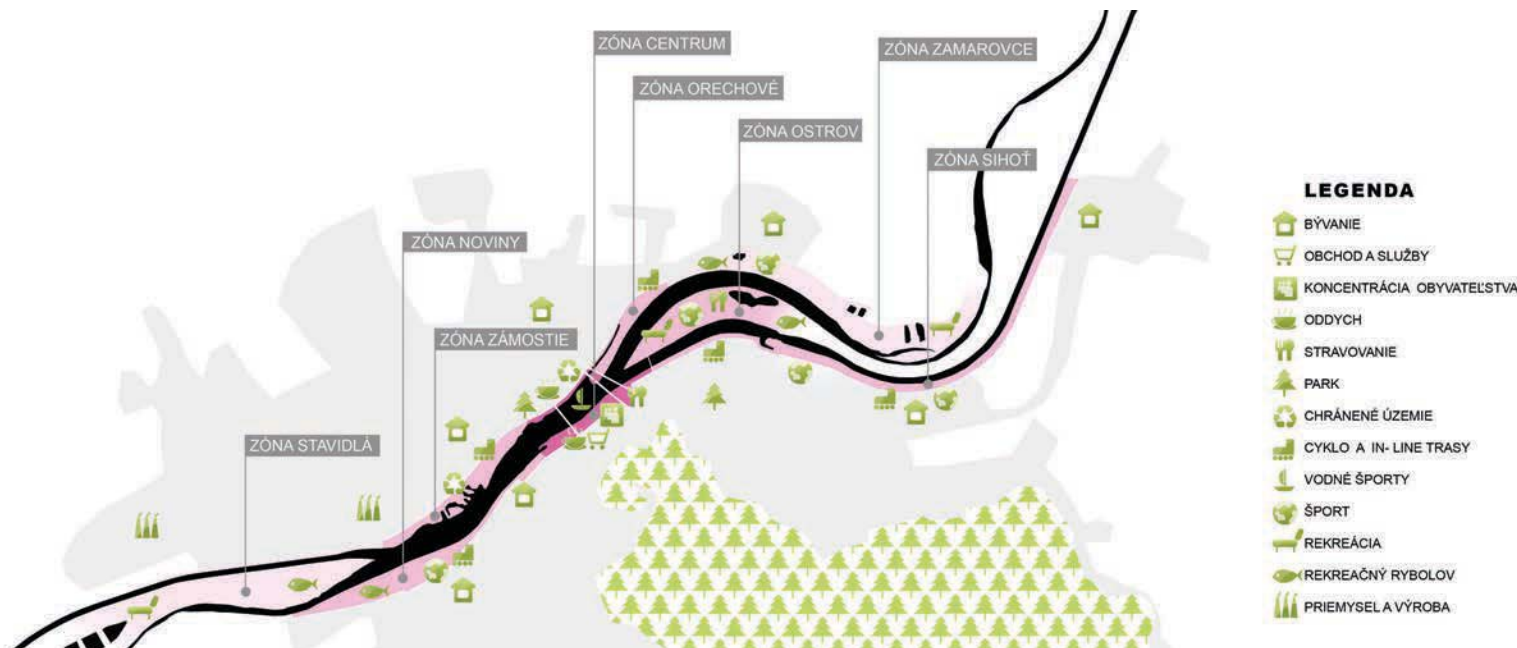
doktorand na Ústave urbanizmu a územného plánovania
FA STU v Bratislave

Trenčín mesto na rieke

Mesto Trenčín a rieka Váh. Dvojica, ktorá disponuje širokou škálou vzťahov a bodov vzájomnej interakcie. Pohľad na vnímanie rieky v meste je nutné posudzovať v dvoch rovinách mierky Trenčína. Prvou je drobná ľudská mierka, týkajúca sa každodenného života v meste na malom území. Druhou sú širšie vzťahy organizmu mesta, kde rieka Váh predstavuje prirodzenú kostru spájajúcu mesto s celým regiónom Považia. Váh vstupuje na územie Trenčína rozdelený na staré koryto a Nosický kanál. Spojením oboch tokov v jeden celok vzniká vodná plocha s parametrami rieky európskeho formátu so šírkou 170- 220 metrov. Po prekonaní 2,5 km úseku je rieka reguláciou opäť rozdelená na tok starého koryta a Biskupický kanál, vedúci až do Piešťan.

Prítomnosť troch rôznych foriem úpravy toku rieky na území mesta (prírodná forma starého koryta, umelý kanál a združený tok) predstavuje prostredie so širokým prírodným, kultúrnym ako aj spoločenským potenciálom. Pozdĺž osem kilometrovej brehovej čiar na území mesta môžeme pozorovať širokú diverzitu riečneho prostredia, ktoré má šancu v spojení s organizmom mesta vytvárať špecifické verejné priestranstvá a jedinečné mikropriestory.

Rýchlosť prúdenia rieky výrazným spôsobom ovplyvňuje charakter nábrežnej zóny v jej blízkosti. Rozvolnené prírodné formy starého koryta Váhu tvoria prirodzenú spojnicu mesta a okolitej krajiny v oboch smeroch, vnášajú bujnú ale často neupravenú vegetáciu do útrob mesta. Naopak riečne kanály disponujú ustálenou hladinou, takmer nulovým podielom vysokej zelene s problematickým prístupom k vode, no kvalitnou reguláciou a protipovodňovým systémom hrádzí a násypov. V prípade

Zonácia oboch nábreží Váhu na celom území mesta Trenčín s vyznačením klúčových aktivít vo verejnom priestore

zdroj: Dizertačná práca- Tomáš Hanáček

„Diagonálne striedanie inundačných území pozdĺž oboch brehov umožňuje vytvoriť systematickú koncepciu verejných priestorov pozdĺž celého toku Váhu.“

združeného toku rieky Váh sa benefity a potenciály nábrežných zón kumulujú a násobia. Diagonálne striedanie inundačných území pozdĺž oboch brehov umožňuje vytvoriť systematickú koncepciu verejných priestorov pozdĺž celého toku. Priama pešia a cyklistická dostupnosť hrádzí by mala ešte viac pozdĺžne prepájať okrajové prírodné zóny (Stavidlá, Noviny, Zámotie, Zamarovce) s centrálnou zónou a historickým centrom mesta. V tomto prípade pokojná zrkadliaca sa hladina rieky s odrazom siluety mesta umocňuje vzájomnú interakciu oboch prostredí.

Prírodné prostredie rieky a mestské prostredie historického centra v tomto území poskytuje potenciál vytvoriť jedinečné kultúrne prostredie s jasnou pridanou spoločenskou hodnotou nadregionálneho charakteru.

O pozdĺžnom vnímaní rieky hovoríme v prípade lineárneho pohybu pozdĺž toku. Striedanie charakteru nábrežných zón je pre vnímanie návštevníka dôležité, malo by prinášať do prostredia rieky potrebnú mieru orientácie a atraktivity, pričom sa takto podporuje prirodzená diverzita prostredia. Pozdĺž toku by sme mali za krátku dobu vystriedať mnoho aktivít viažucich sa na vodu, zažiť rôznu kvalitu verejných priestorov, stretnúť sa s pestrou škálou sociálnych vrstiev obyvateľstva a miestnymi komunitami (rybári, vodáci, cyklisti, bežci, psíčkari, korčuliari, plavci, tenisti a ďalší). Kým lineárny pohyb pozdĺž rieky je v prípade mesta Trenčín ľahko čitateľný cez adiciu

po sebe nasledujúcich nábrežných zón, priečne posudzovanie rieky je potrebné vnímať cez objektív jej bezprostredne susediacej štruktúry mesta. Do akej hĺbky siaha rieka Váh do štruktúry Trenčína? Kde ešte možno vnímať fyzicky rieku cez vizuálny kontakt, pokiaľ ešte cítime kolmé klimatické prúdenie vzduchu a od ktorého miesta hovoríme len o mentálnom prepojení mesta s riekou? Tieto fakty do veľkej miery ovplyvňuje množstvo bariér, ktoré nie len v prípade Trenčína možno posudzovať v rovine fyzickej (obmedzenie pešieho pohybu, nerovnosti, Hasičská ulica, Bánovecká trať) ale aj mentálnej (strach z povodní, rešpekt voči rieke, nepoznané prepojenia k rieke, hluk a strach z dopravnej kolízie a pod.). Vo všeobecnosti sa preto nedá povedať, že rieka zasahuje do štruktúry mesta toľko a toľko metrov. Je však možné neustále mesto smerom k rieke otvárať a podporovať prirodzené prechody k rieke a jej prostrediu.

Oddychová zóna na pravom brehu Váhu, prezentovaná na podujatí participatívneho plánovania URBAN WALK

skica: Tomáš Hanáček

Kľúčovou úlohou v prípade priečného prepojenia rieky a mesta by mala byť jasná koncepcia verejných priestorov mesta, ktorá prirodzeným spôsobom nadviaže na existujúce verejné priestory (Námestie sv. Anny, Hviezdoslavova ulica, priestor pred Odou, Štúrovo námestie, Mierové námestie, Námestie SNP, Mestský park, Železničná stanica).

Koncepcia priečného prepojenia by sa nemala zastaviť na ľavom brehu rieky, je potrebné v nej pokračovať aj na území Zámestia (podobne ako na to poukázali niektoré študentské práce). Presmerovanie ťažiska mesta do polohy na rieke Váh je možné len v prípade komunikácie oboch brehov, interakcie ich vzájomných potrieb a neustáleho pnutia. Až v tomto prípade môžeme začať hovoriť o meste Trenčín ako o meste na rieke, kde vodný tok Váhu má jedinečnú možnosť zohrať kľúčovú úlohu v urbanistickej koncepcii Trenčína.

„Koncepcia priečného prepojenia mesta a rieky by sa nemala zastaviť na ľavom brehu Váhu, je potrebné v nej pokračovať aj na území Zámestia.“

Druhou možnosťou ako vnímať riek v meste, resp. mesto na rieke je v definovaní počiatočného bodu vnímania. V tomto prípade nezačínáme na jednom, či druhom brehu mesta, ale snažíme sa pozorovať mesto z rieky, pochopiť tento vzťah v celkom iných súvislostiach. Plavba po rieke, pobyt na vode prináša úplne iný rozmer zažívania verejného priestoru mesta. Skúmanie aktivít bezprostredne súvisiacich s vodou môže znamenať oživenie prostredia rieky. V rámci regenerácie nábrežných

zón je potrebné poznať nie len súčasný stav vzťahu rieka a mesto. Historické súvislosti nám vo viacerých prípadoch odkrývajú skryté možnosti ale často aj obmedzenia využívania rieky v prospech jej obyvateľov. V prípade trenčianskeho nábrežia môžeme hovoriť o aktívnom využívaní Váhu pltníkmi plaviacimi drevo z Oravy a Liptova až do Budapešti z konca 19. storočia. Podobne sa dochovali fotografie Systému vodných mlynov na Váhu, ako aj zábery z prvej plavárne na ľavom brehu rieky.

Komplexnosť poznania rieky Váh v Trenčíne sa prejavila aj v zadaní pre ateliérové práce projektu Trenčín- mesto na rieke. Študenti sa museli vysporiadať s viacerými faktormi, ktoré výrazným spôsobom ovplyvnili ich konceptuálne uvažovanie o danom prostredí. Pochopenie vzájomných vzťahov rieky a mesta sa aj pre nich stalo otvoreným a nekončiacim procesom plánovania mesta.

Posledný lodný mlyn na Váhu pri Orechovom okolo roku 1920

Pôvodný železničný most postavený v roku 1883.

Plaváreň na Váhu okolo roku 1925

Pltníci na Váhu

zdroj fotografií: Richard Ščepko

Ing. arch. Katarína Boháčová, PhD.
pedagóg na Ústave urbanizmu a územného plánovania
FA STU v Bratislave

Verejný priestor ako značka mesta!

V dôsledku narastajúcej homogennosti miest zapríčinennej vplyvom globalizácie ako aj pretrvávajúcou krízou sa mestá dostávajú do novej situácie konkurenčného boja o obyvateľov mesta. Súčasná mladá generácia dnes intenzívne zvažuje, v ktorom meste bude žiť a pracovať. Výber je založený na ponuke mesta ako dokáže uspokojiť jednotlivé cieľové skupiny odberateľov.

Aktuálnou úlohou miest sa stáva ako udržať produktívnu generáciu v danom meste. Otázka znie, čo robí dnes mesto atraktívnym pre ľudí? Vlastná identita! Charakter, ktorý ho robí zapamätateľným iným ako všetky ostatné. Následne na základe silnej identity je možné budovať systematicky imidž mesta. Úspešné mestá ktoré už vystupujú ako značky si svoju identitu nevybudovali prvoplánovo iba jednorazovými sloganmi ale dlhodobou víziou, formovaním mestského prostredia, kultúry, spoločnosti a života.

Trenčín má vďaka projektu Trenčín si TY ambíciu stať sa mestom s vlastnou neopakovateľnou identitou, mestom ktoré bude mať vlastný imidž. Ak hovoríme o imidži mesta, hovoríme prioritne o kvalite a atraktivite verejných priestorov. Problematikou verejných priestorov sa zaoberali aj študenti urbanizmu na Fakulte architektúry. Zadaním ateliérovej práce bolo spracovanie urbanistickej štúdie na tému nábrežie a jeho prepojenie s centrálnou mestskou zónou. Študenti mali výbornú možnosť zapojiť sa do projektu participatívneho plánovania rozvoja mesta v spolupráci s občanmi. Jednotlivé riešenia ponúkli rozličné prístupy k navrhovaniu urbánnej štruktúry a verejného priestoru prevažne v nábrežnej polohe Trenčína.

Nábrežie rieky Limmat vo švajčiarskom meste Zurich

foto: Tomáš Hanáček

„...Každé miesto je potenciálna značka rovnako ako Disneyland, Las Vegas, Paríž, Edinburg, New York. Poznáme miesta ktoré samotné vystupujú ako značky pretože majú jasný imidž príznačný pre každé miesto...” Sircus (2001)

Lineárny priestor budúcej pešej promenády na nábreží Trenčína ponúka veľký potenciál. Autorským kolektívom sa podarilo správne pochopiť a navrhnuť nové verejné priestory, ktoré sú vo väzbe na existujúcu sieť v historickej štruktúre mesta Trenčín. Pozitívne je možné hodnotiť ťažiskovú polohu námestia, ktorú študenti navrhovali vo väzbe na peší most. Pokračovanie nábrežnej promenády charakteristickej

kontinuálnym peším ťahom študenti obohacovali viacerými formami mikro-priestorov. Samotné riešenia konkrétnych verejných priestorov námestí, ulíc, parkov by mohli byť predmetom ďalšej architektonickej štúdie, ktorá by reflektovala na požadovaný program priestoru.

Imidž verejného priestoru je nielen výsledkom kvalitného architektonického riešenia, ale dôsledok viacerých dejov, ktoré sa v priestore odohrávajú, často krát sú plné paradoxov, malých náhod, ktoré spravia miesto autentickým. Trenčín si Ty má potenciál stať sa značkou so silnou identitou v stredoeurópskom regióne. Je však veľmi dôležité nadviazať na tradíciu mesta a jeho vzťah ku kultúre, festivalom a móde. Program verejných priestorov by mal byť dôsledne zmapovaný a mal by nadväzovať na existujúcu identitu a podporovať aktivity mesta.

„Trenčín si Ty má potenciál stať sa značkou so silnou identitou v stredoeurópskom regióne.”

Odporúčanie pre mesto do budúcnosti je v ďalšej fáze zmapovanie súčasného stavu užívania verejných priestorov, komunikácia s dotknutými komunitami a následné sformovanie očakávaní do zadania, ktoré bude jasne definovať program verejných priestorov. Stanovenie programu pre námestia, ulice a parky bude dôležitou vstupnou informáciou od mesta pre architektov. Výsledné riešenie verejných priestorov a mestských intervencií budú navrhované v súlade s potrebami obyvateľov a dlhodobou víziou ako budovať pozitívny imidž mesta Trenčín.

Kľúčové verejné priestory nábrežia overované počas ateliérovej tvorby Trenčín- mesto na rieke
zdroj: Katarína Boháčová & Tomáš Hanáček

TN ožil študentským workshopom

Ing. arch. Tomáš Hanáček

doktorand na Ústave urbanizmu a územného plánovania
FA STU v Bratislave

Trenčín mesto na rieke

Študentský workshop sa konal v dňoch 25.-28.09.2012 na začiatku zimného semestra v priestoroch trenčianskej synagógy. Na jeho príprave sa aktívne podieľali Fakulty architektúry STU v Bratislave (Ing. arch. T. Hanáček) a VUT v Brne (Ing. arch. R. Zelik) a mesto Trenčín, ktoré prostredníctvom projektu TREŇČÍN si TY poskytlo zázemie workshopu (členovia odborného tímu: Dipl.- Ing. P. Gero, Ing. arch. M. Bedatš, Ing. arch. D. Šimun, Mgr. R. Kaščáková, Mgr. R. Medaľ, Ing. R. Ščepko, Ing. M. Lešínský, K. Medalová, Ing. N. Brázda).

Cieľom spolupráce mesta Trenčín s oboma univerzitami bolo získať nezávislé tvorivé študentské pohľady na oživenie centra mesta Trenčín ako mesta na rieke. Pre študentov predstavovalo trojdňové sústreďenie štartovaciu fázu do ateliérovej tvorby, ktorá pokračovala počas celého semestra a bola ukončená obhajobami a prezentáciami vybraných študentských prác v Trenčíne.

Na úvod workshopu sa viac ako 40 nádejných architektov zoznámilo s miestnymi podmienkami celej CMZ Trenčín, získali informácie o súčasnom stave, histórii, spoločne vypracovali SWAT analýzy. Pracovali v 6 tímoch, v ktorých spoločne kreovali základné koncepty a idey pre trenčianske nábrežie. Ako externí konzultanti im boli k dispozícii v každom tíme krajinní architekti z SPU Nitra.

Spolupráca Fakulty architektúry v Bratislave a Brne spolu s mestom Trenčín priniesla v smere multidisciplinárneho vnímania problematiky nábrežia výrazný posun. Už pri kreovaní zadania pre študentské práce sme sa snažili sklbiť akademické poznatky v oblasti regenerácie nábrežných zón s potrebami mesta Trenčín.

Počas študentského workshopu v trenčianskej synagóge študenti kreovali svoje prvotné myšlienky a koncepty pre trenčianske nábrežie

foto: Štěpán Mosler

Počas workshopu boli študentom k dispozícii prednášky z oblasti participatívneho plánovania (Ing. arch. Z. Pauliniová), dopravy (Ing. M. Lešínský), marketingu mesta (Ing. M. Sidorová), novodobých trendov v urbanizme (Dipl.-Ing. P. Gero).

Záverečným výstupom z workshopu bola prezentácia študentských tímov na Mierovom námestí. Išlo o jedinečnú konfrontáciu so širokou verejnosťou formou prezentácie každého tímu a výstavou plagátov s hlavnými myšlienkami a konceptom vygenerovanými počas trojdňového pobytu v Trenčíne.

Počas semestra pokračovali odborné konzultácie s pedagógmi a externými poradcami mesta. Aj na základe prednášok na pôde univerzít študenti získavali poznatky, ktoré viedli ich konceptuálne kroky v trendoch súčasného urbanizmu. Jasnú priority v oblasti podpory pešieho pohybu, kreovanie životaschopných verejných priestorov ako aj v hľadaní identity pre mesto Trenčín postupne generovali jednotlivé študentské návrhy v kontexte reálnych podmienok a faktov.

„Cieľom spolupráce mesta Trenčín a oboma univerzitami bolo získať nezávislé tvorivé študentské pohľady na oživenie centra mesta Trenčín ako mesta na rieke.“

Verejná prezentácia študentských konceptov a ideí workshopu
sa konala 28.09.2012 na Mierovom námestí v Trenčíne
foto: Stanislava Karellová, Pavol Karel

TN ožil študentským workshopom

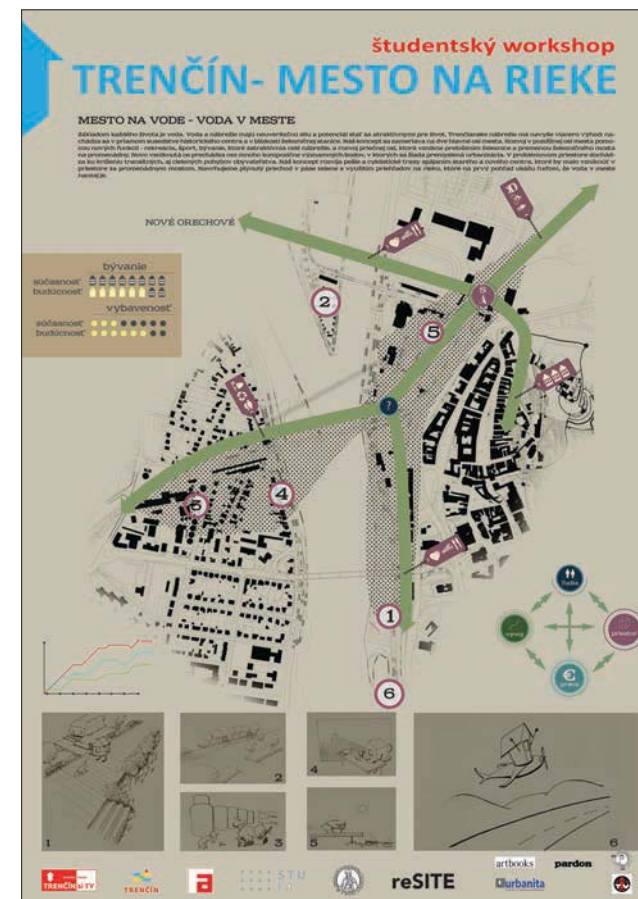
tím: **AKCIA A REAKCIA**

autori: Bc. Lukáš Radošovský, Bc. Barbora Polanská, Bc. Lenka Bátovská
Bc. Tatiana Bočayová, Bc. Peter Bošácky, Bc. Dominika Huttová
Ing. Bibiána Hovancová (krajinná architektka- externá konzultantka)

tím: **DOTKNI SA RIEKY!**

autori: Bc. Adam Kosík, Bc. Ján Kočiško, Bc. Jakub Melicherčík,
Bc. Kornel Szabó, Ivana Lelkes, Pavel Lachman
Ing. Jana Šebová (krajinná architektka- externá konzultantka)

tím: **VCHOD ZOZADU**

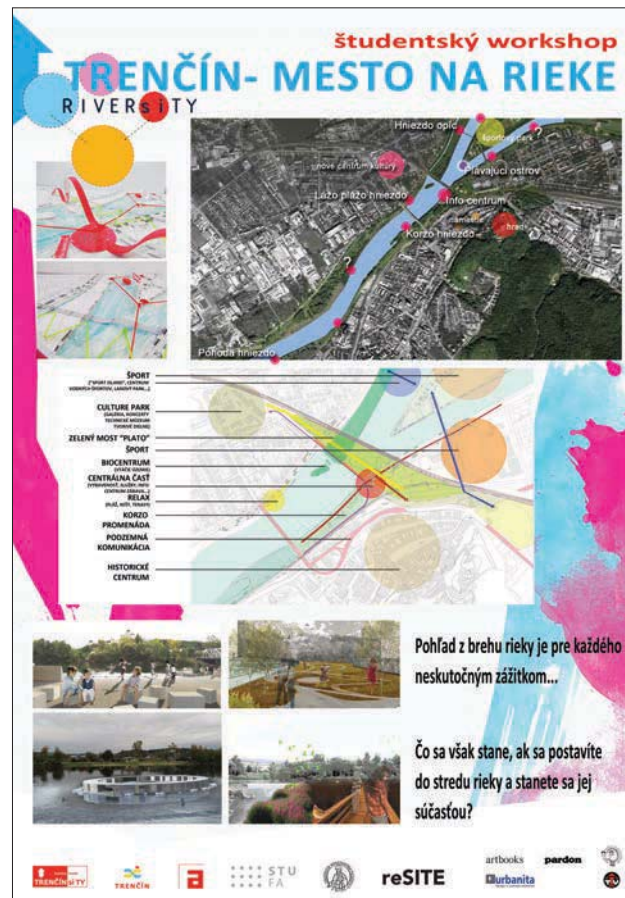
autori: Bc. Dalibor Špilák, Bc. Jakub Slameň, Bc. Radovan Demeter
Bc. Katarína Duchoslavová, Bc. Martin Fabian, Lenka Luptáková
Ing. Miroslav Naď (krajinný architekt- externý konzultant)

Plagáty vystavené na záver študentského workshopu zo dňa 28.09.2012
počas prezentácie na Mierovom námestí v Trenčíne
zdroj: Jednotlivé autorské tímy

tím: **STRETNUTIA**

autori: Bc. Jana Mariničová, Bc. Silvia Samoňová, Bc. Dominika Hricová
Bc. Monika Jendrlová, Bc. Maroš Kic
Ing. Soňa Keresztesová (krajinná architektka- externá konzultantka)

tím: **RIVERSITY - DIVERSITY**

autori: Bc. Stanislav Szimcsik, Bc. Michal Varga, Bc. Tamara Čendulová
Bc. Martina Demková, Bc. Barbora Korcová, Bc. Bianka Kégli
Ing. Peter Scholc, Ing. Lucia Gregorovičová (krajinní architekti-
externí konzultanti)

tím: **TREŇČÍN S NADVÁHOU**

autori: Bc. Martin Truba, Bc. Adam Fabo, Bc. Valéria Kočanová,
Bc. Zuzana Krnáčová, Staroňová Lenka, Jakub Ertl,
Ing. Veronika Slowiková (krajinná architektka- externistka)

Bc. Martina Demková
Bc. Tamara Čendulová

Študenti

Základnou úlohou, ktorú sme sa snažili vyriešiť je zakomponovanie nábrežia do pulzujúceho organizmu mesta a tým zvýšiť lukrativitu priestorov nachádzajúcich sa priamo v srdci Trenčína – v nadväznosti na CMZ. Práve preto bolo dôležité vytvoriť systém a spôsob prepojenia územia mesta s nábrežím a prekonanie bariér vytvorených dopravnými tepnami. Nemenej dôležitou bola pre nás vízia vytvorenia priestorov pre ľudí – pre ich stretávanie sa, prechádzky a aktívne trávenie voľného času. Využitie potenciálov územia, ktoré nám ponúka a ich vyzdvihnutie bolo samozrejme pri hľadaní optimálnych riešení, ktoré by vyhovovali ľuďom čo najviac.

Pedagóg

Ing. arch. Alžbeta Sopiřová, PhD.

Hlavnou myšlienkou koncepcie návrhu je efektívne zapojenie obidvoch brehov rieky Váh do plnohodnotného, pulzujúceho mestského života. V návrhu riešenia je spojovacím prvkom obidvoch nábreží starý železničný most, ktorý sa citlivo transformuje na priečnu pešiu zelenú os. Táto prepája kompaktnú štruktúru historického jadra mesta Trenčín s mestskou časťou „Zámestie“ a areálom závodu Old Herold, ktorý sa transformuje na kultúrno-obchodné centrum. Vysoko hodnotím návrh dopravy, ktorý umožňuje bezkolízny peší pohyb z centra mesta, až k urbanizovanému mestskému nábrežiu, ako aj k železničnej stanici. Práca sa vyznačuje jasným konceptom, s primeranou intenzitou zástavby a maximálnym zapojením prírodných fenoménov do riešeného územia.

Koncept

- kontakt mesto - rieka
- tvorba harmonického prostredia
- podmienky pre peší pohyb v území
- zásady funkčného využitia územia
- bývanie, služby, občiansku vybavenosť
- dopravná a technická infraštruktúra
- podmienky pre šport a rekreáciu

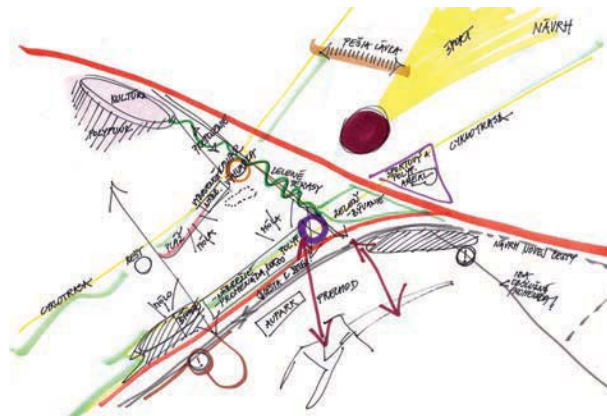
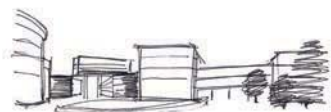

Schéma koncepcie návrhu

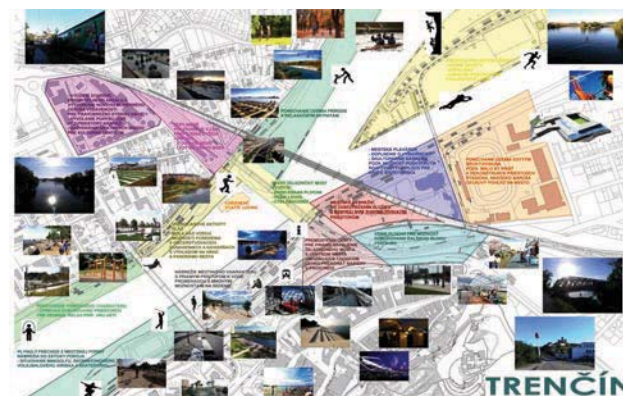

Image mesta- alebo, čo všetko je možné?

Funkčno- prevádzková schéma

Samospráva mesta

Dipl.- Ing. Peter Gero

Ing. arch. Martin Beďatš

Vygenerovanie možností a potenciálov mesta, nových centrálnych priestorov je dobre spracované. Odklonenie dopravy presmerovaním Hasičskej a utlmenia dopravy na Palackého má potenciál rozšíriť a podporiť pešiu zónu v centre mesta.

Riešenie preklenutia v novej polohe Hasičskej vytvorilo možnosť centrálného, kľúčového umiestnenia stavieb občianskeho využitia / kultúry. Otázny je rozmer a funkčné naplnenie verejného priestoru na plate a v kontakte s brehom Váhu. Diskutabilné je hmotové zaťaženie ostrova objektmi a návrh zástavby zelených plôch na vode. Návrh rozdelenia plôch záhrad na pravom brehu Váhu je zaujímavý koncept, avšak novo navrhované centrum, hoci vytvára nový potenciál v styku s touto nízko podlažnou zástavbou RD sa javí ešte nedoriešené. Verejné priestory sú predimenzované, udržať ich aktívne by bolo náročné.

- hlavná cesta je preložená až ku železničnej trati až po železničnú stanicu – všetky strety peších sú riešené mimoúrovňovo, otázne je, či je zdvihnutie cesty vhodné aj v priestore parku. Veľmi zaujímavé riešenie nábrežnej promenády na ľavom brehu a s plážou s výhľadom na mesto na pravom brehu Váhu.

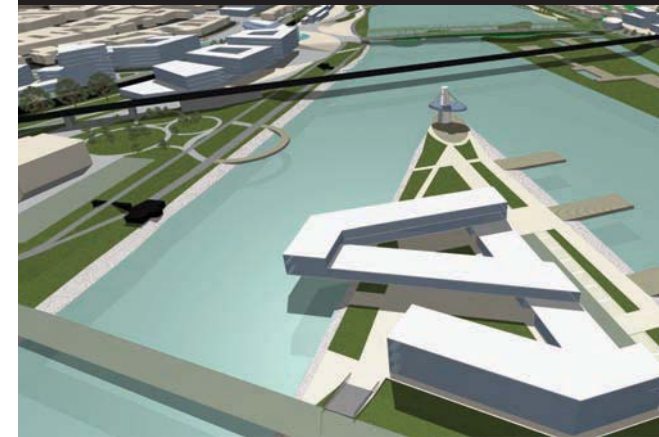
Verejnosť

- najlepší prejav počas prezentácií, pekný model
- hlavnú komunikáciu schovať v mieste parku do tunela
- páči sa nám kolonáda na nábreží + inovatívnosť
- schvaľujeme presun cesty k železnici
- chcelo by to vyzdvihnúť históriu a sklbiť s novými prvkami
- príliš veľa spevnených plôch, pozitívne je infocentrum so zastávkou (pozor na hluk)
- galéria priamou súčasťou parku + pekný model
- tešíme sa na reštauráciu na ostrove v majáku
- spojenie Auparku s nábrežím
- dotvorenie zástavby individuálnych RD na pravom brehu je vhodnou, úspešnou formou zahusťovania
- je potrebná komunikácia ponad park? (bariéra)
- nie je centrálné vytvorený priestor príliš veľký?
- pozor na mnohorakosť dvorov v kontexte s usporiadanými štruktúrami

„Zakomponovať nábrežie do
pulzujúceho organizmu mesta.“

Komplexný urbanistický návrh

Hotelový komplex s mólami pre vyhliadkové plavby obyvateľov a turistov

Riešenie verejného priestoru pri súčasnom železničnom moste

Pohľad na detailné riešenie verejného priestoru nábrežia

Letecké pohľady na riešené územie

TN mesto na vode- voda v meste

Bc. Radovan Demeter
Bc. Katarína Duchoslavová

Študenti

Mesto Trenčín je i v súčasnosti, pred realizáciou akýchkoľvek zásahov, mimoriadne atraktívne mesto. Každý rok sem prúdi množstvo ľudí kvôli jeho histórii a pamiatkam, ďalších priťahuje Pohoda, ktorá každoročne patrí medzi najlepšie festivaly v Európe. Pozornejšieho návštevníka zaujme život pri rieke, ktorú napriek nevelmi prívetivému prístupu využíva mnoho domácich na šport a rekreáciu. Tok rieky je pri Trenčíne výnimočný tým, že umožňuje využitie pre kanoistiku, ktorá je z tohto dôvodu v tomto meste rozšírená. Mimoriadne je však celé prostredie, ktoré si napriek tomu, že je Trenčín krajským mestom, udržalo úžasný prírodný charakter. Naším cieľom je preto tieto kvality zachovať, pozdvihnúť a urobiť Trenčín Mestom pre budúcnosť.

Pedagóg

Ing. arch. Alžbeta Sopirová, PhD.

Autori využívajú jedinečný potenciál vodnej línie pre návrh atraktívneho mestského nábrežia s promenádou, ktorú dotvárajú polyfunkčné objekty s obchodnou a stravovacou vybavenosťou v parteri a luxusným bývaním, s výhľadom na rieku, na vyšších poschodiach. V okrajových častiach mestské nábrežie plynule prechádza do prírodného charakteru so športovými aktivitami. Bezkolízne pešie spojenie nábrežia s historickým jadrom mesta riešia čiastočným zapustením Hasičskej ulice. Prínosom riešenia je návrh etapovitého prebudovania mestskej časti „Zámestie“ na modernú obytnú zónu. Koncentráciou celomestských funkcií občianskej vybavenosti v ťažisku štruktúry a premyslenou bezkolíznou prevádzkou, návrh prezentuje estetické a významovo účinné plnohodnotné mestské prostredie.

Koncept

- podpora kanoistiky a lodnej dopravy
- transformácia železničného mosta na zelený peší most
- ponechanie a úprava prírodného charakteru nábrežia pri Vtáčom ostrove
- mestské nábrežie na ľavom brehu
- OLD HEROLD = moderné centrum pre prácu
- väzba na medzimestskú železniciu

schéma koncepcie vegetácie

1. etapa

2. etapa

3. etapa

Etapizácia vývoja lokality Zámestie

Koncept mesta na vode a vody v meste

Koncept zásahov- definovanie kľúčových bodov konceptu

Kompozičná schéma návrhu

Samospráva mesta

Dipl.- Ing. Peter Gero

Ing. arch. Martin Beďatš

Analýza vzťahov vychádza z **rovnováhy priestorov ľavého a pravého brehu** a tomu zodpovedá aj návrh urbanistických štruktúr. Zvolené príklady nie sú pre Trenčín typické a zvolené štruktúry urbanistickej štúdie nevytvárajú čitateľné funkcie a myšlienky, ktoré by sa dali posunúť do zadania urbanistickej súťaže...

- Výrazne rozšírenie centra na pravom brehu od rieky aj v súčasnom zastavanom území až po Old Herold – **vízia pre väčšie mesto**

- Práca rieši hlavne vymedzený priestor medzi cestným a novým železničným mostom – pomerne **intenzívnou zástavbou**, ktorá si vyžaduje aj posun hrádze, opäť absentuje analýza vplyvu na panorámu a vytvára sa pohľadová bariéra

- Veľmi zaujímavé je umiestnenie **nového námestia** / fontány pri vyústení železničného mosta – aj jeho samotné „zelené“ riešenie, veľmi pozitívna je aj snaha o vizuálne prepojenie tohto námestia so súčasným parkom

- Zaujímavý návrh polozapustenia Hasičskej a **bezbariérové prepojenia pre peších** – pri kine Hviezda, medzi Štúrovým námestím a starým železničným mostom, pri Zlatej Fatime, prepojenie ostrova s Orechovým nie je riešené. Práca má veľmi pekné **libreto**, ale absentuje jeho samotná čitateľnosť a slabá konkrétnosť a aplikácia vo finálnom návrhu

Verejnosť

- príliš veľká zastavanosť (pomer zelene a urb.)
- rušenie štvrte s RD pre potreby rozšírenia centra (už v súčasnosti je súčasné centrum nevyužitý)
- chceme, aby Trenčín mal 200 000 obyvateľov?
- absentuje mierka navrhovaných budov vs. jestvujúcich (prílišná zastavanosť)
- naozaj super, takto to má šmrnc
- pekne vyriešené spojenie histor. centra s novou modernou časťou mesta
- obe časti spája rieka- voda- život- pokoj- plynutie- príroda (len sa zastaviť a vychutnávať)
- páči sa mi malý prísav pod cestným mostom
- zastavanosť pravého brehu je preexponovaná
- pozvali ste ma k vode. Dík :)

„Zachovať prírodný charakter rieky na území mesta.“

Komplexný urbanistický návrh

Schéma funkčného využitia územia

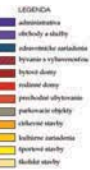
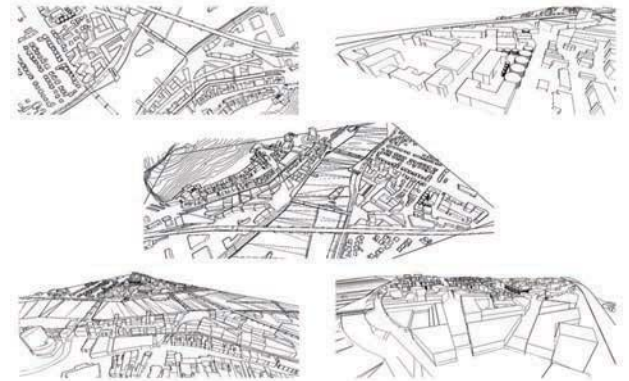
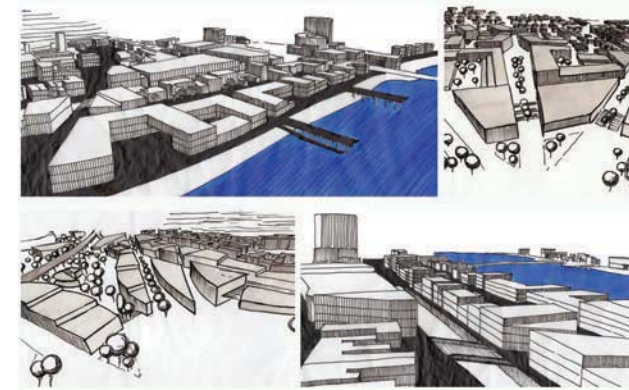

Schéma riešenia dopravy

Letecké pohľady na nábrežie

Detail riešenia nábrežnej zóny

Bc. Adam Fabo
Bc. Martin Truba

Študenti

Na začiatku bola vízia udržateľného mesta, vízia novej mestskej štvrte, ktorá bude mestom, nie bezduchým sídliskom. Základom rozvoja územia sú intenzívne využívané polyfunkčné zóny s pešou dostupnosťou, s dobrou prístupnosťou centra mesta či už na bicykli, pešo alebo hromadnou dopravou. Cieľom bolo potlačenie používania automobilovej dopravy a naopak podpora cyklistickej dopravy nielen ako rekreačnej, ale aj ako transportnej dopravy. Pre odľahčenie a zatraktívnenie hromadnej dopravy bola navrhnutá nová trasa električky so zastávkami aj v novo navrhovanom území. Krajinné plánovanie malo prioritu v obmedzení zásahov do prírodného prostredia. Zastavané územie je čo najkompaktnejšie a prepojené s okolitou krajinou. V objemovom návrhu sme dbali na priame prepojenia nového územia s mestom. Kompaktné mestské štruktúry sme smerom ku nábrežiu rozvíjali až do solitérnej kolovej zástavby, ktorá sa nachádza v časti Orechovského polostrova.

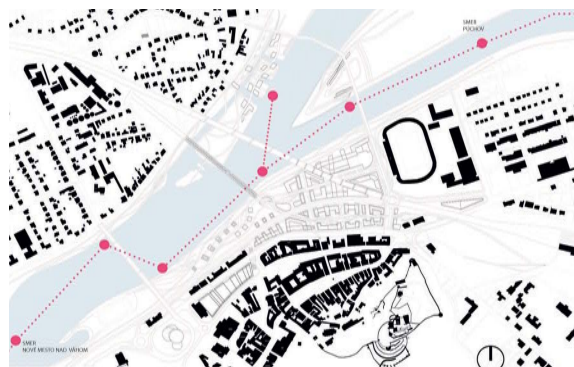
Pedagógovia

doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.
Ing. arch. Tomáš Hanáček

Elektromobily v Trenčíne? Lodná doprava na území mesta? Študenti provokujú odvážnymi koncepciami v oblasti mobility a dostupnosti jednotlivých nábrežných zón. Prijateľnú mierku človeka dosahujú spájaním architektúry a krajiny v jeden organický celok. Budovy splyývajú s riečnou krajinou (centrum vodných športov, Orechovský polostrov), terénne úpravy sprístupňujú rieku (ľavobrežná promenáda). Koncept zeleného mesta sa v tomto prípade neopiera iba o kvantitatívne ukazovatele, ale poukazuje na potrebu riešenia kvality „zelené“ verejných priestorov mesta.

Koncept

- ekologická optimalizácia výstavby
- nízka energetická náročnosť
- podpora potenciálu verejnej dopravy
- prírode blízka koncepcia zelene
- podpora cyklo dopravy
- nadviazanie na existujúcu štruktúru mesta

Koncepcia verejnej lodnej dopravy

Koncepcia komunikácií pre elektromobily

Pohľad na Mládežnícku ulicu z mostu na Ostrov

Ľavobrežná časť promenády

Vizualizácia lodenice na čipe Ostrova

Priečny rez územím

Samospráva mesta

Dipl.- Ing. Peter Gero
Ing. arch. Martin Beďatš

2.
miesto

Vyvážený urbanistický koncept s vypracovaním zaujímavých riešení aj prírodných vzťahov na nábreží a ostrovoch rieky. Návrh komplexného urbanistického riešenia vychádza zo štruktúry existujúcej historickej zástavby centra, rešpektuje ju, nevtieravo na ňu nadväzuje. Vytvára mierkovo adekvátne verejné priestory. Striedanie pozvoľnej zástavby s vyššou intenzitou urbanizácie je správne zvolené a podporené dopravným riešením s prirodzeným včlenením nového železničného mosta do štruktúry zástavby mesta (potlačiť jeho bariérové pôsobenie).

- Veľmi zaujímavá práca a veľmi správne pochopené zadanie, systematické riešenie počas celého semestra s množstvom analýz sa jasne odrzkadlilo aj vo finálnom výsledku – samozrejme hlavne po obsahovej, ale aj po formálnej stránke (grafika + video).

- Urbanistická štruktúra je v prijateľnej miere aj hustote, silná snaha aj o vnímanie pohľadových bariér.

- Zaujímavé využitie starej Chynoranskej trate na prepojenie s parkom, zaujímavá urbanizácia alúvia Orechovského potoka „holandským spôsobom“ a zaujímavé urbanizovanie špice na ostrove ako centra vodných športov s vodnou nádržou priamo na špici – s čím súvisí aj lávka z ostrova do Orechového, ktoré tieto idey výrazne podporuje

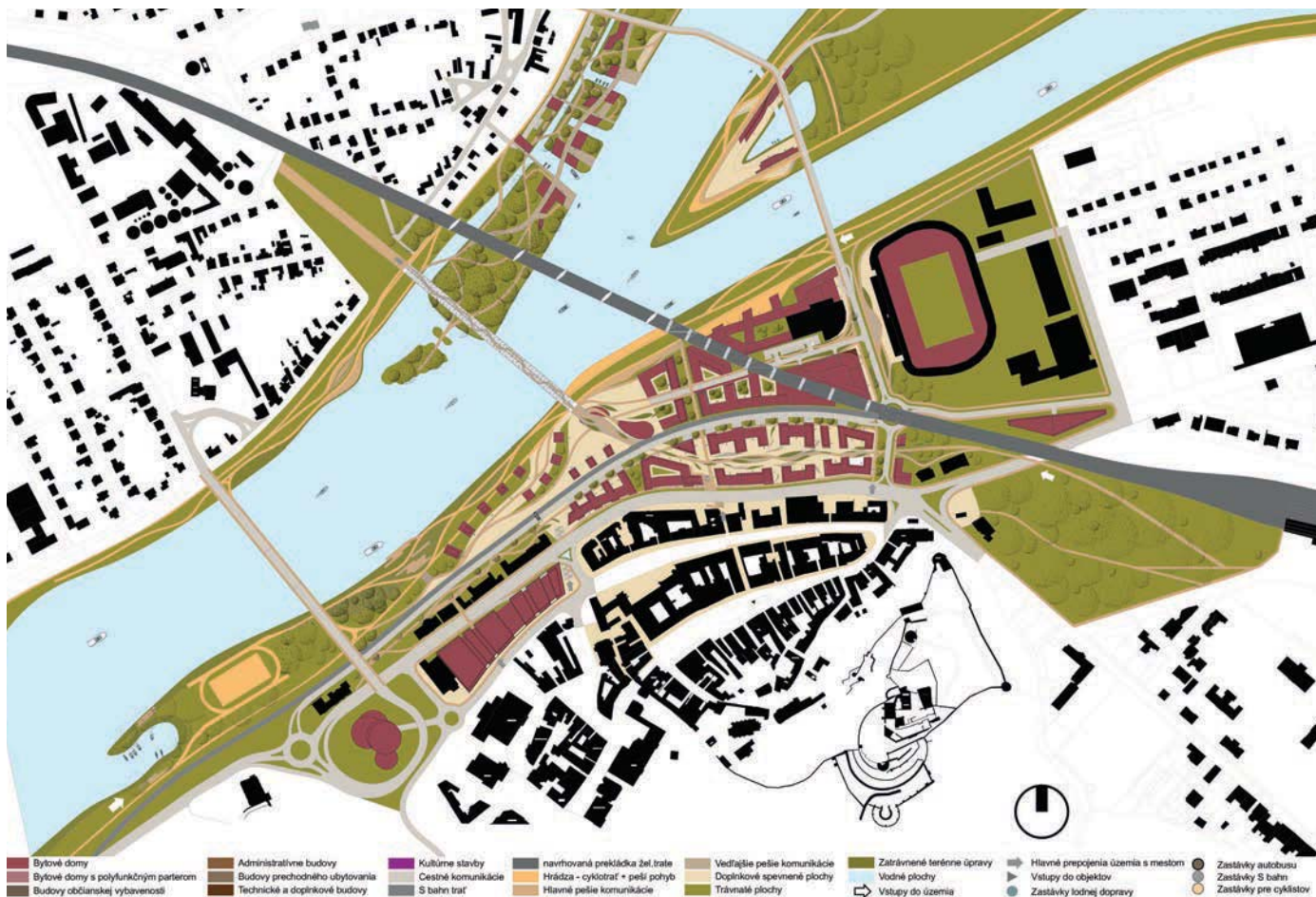
- Veľmi zaujímavé riešenie podchodu pri Auparku, ktorý svojou dimenziou a formou nemá pôsobiť ako podchod, ale ako kvalitný mestský priestor

- v hodnotení študentských prác odborným tímom Trenčín si Ty získali autori 2. miesto

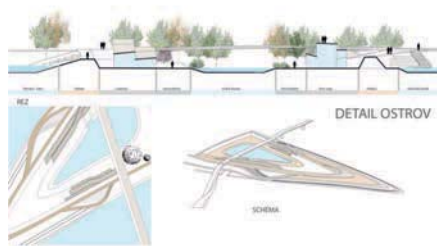
Verejnosť

- prínosná by bola pešia lávka do Orechového
- páči sa mi centrum vodných športov na Ostrove
- zostane Orechovský polostrov verejne prístupný?

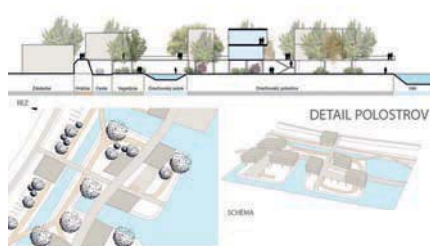
„Zastavané územie by malo byť čo najkompaktnejšie, prepojené s okolitou krajinou.“

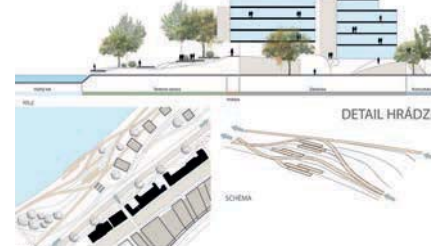
Komplexný urbanistický návrh

Vodné centrum na čipe Ostrova

Prechodné ubytovanie na Orechovskom polostrove

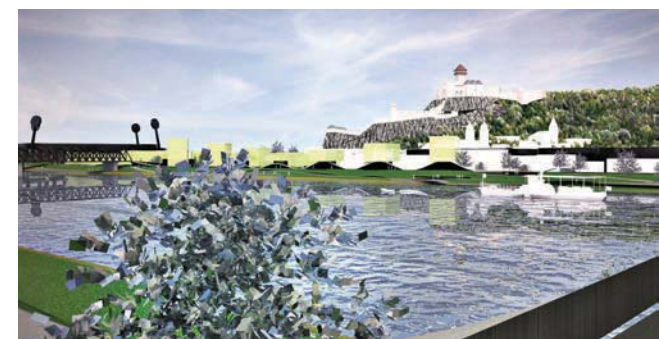
Bezbariérové riešenie nábrežia na ľavom brehu Váhu

Letecký pohľad na riešené územie CMZ Trenčín

Nová lávka pre peších z Ostrova do Orechového

Pohľad na siluetu mesta z cestného mosta na strane Zámestia

Bc. Peter Bošácky
Bc. Dominika Huttová

Študenti

Mesto Trenčín považujeme za jedno z mála slovenských miest, ktoré dokáže prilákať veľké množstvo ľudí na podujatia s jedinečnou náplňou a atmosférou. Koncept mesta Trenčín ako Mesta zážitkov podporuje tento potenciál, zaručuje kvalitu času strávenom v ňom. Chceme docieľať, aby celé mesto neustále žilo aktuálnymi podujatiami. A to nie len na jednom mieste, ale na viacerých systémovo vybraných lokalitách. Preto je potrebné vytvoriť atraktívne verejné priestory (v náväznosti na historické centrum), prepojené sieťou peších trás s ľahkou orientáciou a navádzaním. Ak mesto poskytne kvalitné zázemie pre organizovanie kultúrnych, zábavných, voľnočasových alebo odborných podujatí na vysokej úrovni, bude lákavým a spoľahlivým partnerom pre súčasných aj budúcich organizátorov, obyvateľov, turistov ako aj potenciálnych investorov.

Pedagógovia

doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.
Ing. arch. Tomáš Hanáček

Významný prínos projektu vidíme v analytickej časti práce, kde autori konkrétne pomenovali možnosti alternatívnej mobility v meste. Problematiku dostupnosti centra mesta a nábrežia správne chápu v širšom kontexte. Koncept pre CMZ Trenčín počíta s využitím potenciálov cestovného ruchu, ktorú študenti vhodne dopĺňajú o fenomén stretávania sa obyvateľov na nábreží. Autori zaujímavo narábajú s potenciálom zážitkov, ktoré môže človek na nábreží a v centre zažiť. Kultúrnymi podujatiami s celoročnou prevádzkou sa snažia definovať program verejných priestorov. Po obsahovej stránke je projekt nesmierne bohatý na myšlienky, nápady a úvahy, ktoré by si však zaslúžili detailnejšie prehlbenie v návrhovej časti projektu.

Koncept

- využiť potenciál cestovného ruchu
- definovanie kľúčových podujatí mesta počas roka
- doplnenie siete verejných priestorov
- maximálna podpora pešieho pohybu
- podpora cyklo dopravy a k nej prislúchajúcej infraštruktúry

Počet kilometrov je uvádzaný pre najkratšiu a najjednoduchšiu trasu po cestných komunikáciách. Trasy mhd sú väčšinou dlhšie podľa jednotlivých línií, naopak pre cyklo dopravu sú kratšie. V časoch pre automobilovú dopravu je zahrnutá 1 minúta pre príchod k automobilu a parkovanie, k mhd 2 minúty pre príchod na zastávku a čakanie a 1 minúta pre príj. prechod medzi spojmi. K cene dopravy automobilom do centra treba prirátať ešte sumu za parkovanie (približne 1€/hodina).

POROVNANIE ČASOV A CEN PRE VYBRANÉ VZDIALENOSTI RÔZNYMI SPOSOBI DOPRAVY

Verejný priestor námestia pri starom železničnom moste

Samospráva mesta

Dipl.- Ing. Peter Gero
Ing. arch. Martin Beďatš

Širšie vzťahy sú dobre interpretované, vytvorenie priestoru pred Kinom Hviezda ma atraktívny potenciál. Prechod mestskej hrany k rieke schodiskom sa zdá byť predimenzovaný a vo vyústení starého železničného mostu do mesta nie atraktívne definovaný. Na pravom brehu je návrh zástavby zaujímavý a štruktúra tohto návrhu má potenciál.

- Na pravom brehu – v priestore medzi Old Herold a brehom Váhu, pozdĺž železničnej trate je navrhovaná zaujímavá štruktúra zástavby, ktorá v kontakte k existujúcej zástavbe rodinných domov sa javí ešte nedoriešená. Taktiež dourbanizovanie Mládežníckej ulice pozdĺž železničnej trate je vhodným riešením / počínom.

- Mesto zážitkov – zaujímavé libreto je pomerne nečitateľné a slabšie premietnuté vo finálnom návrhu

- Pozitívne je rozbiehanie hmôt – s primeranou urbanistickou štruktúrou, so zámerom zachovania priehľadov – ale skúmanie priehľadov na panorámu je v princípe iba z ľavého brehu

- Nezapojený do návrhu zostal priestor špiče – bez prepojenia ostrova s druhým brehom, na druhom brehu je novo urbanizovaný priestor medzi starou a novou traťou po Old Herold, zaujímavé riešenie pobrežia s lávkami na tomto brehu do alúvia Orechovského potoka
- Zaujímavá je „čiastočná“ úprava hrádze na ľavom brehu – premodelovaním terénu v záplavovom území medzi mostmi aj pod cestným mostom – kde je umiestnené art centrum.

Verejnosť

- porovnanie peších, autobusov, cyklistov a áut je zaujímavé
- v návrhu nie je cítiť zážitky z mesta či rieky
- budova galérie pôsobí na nábreží cudzoročno

„Mesto zážitkov vytvára živý priestor pre ľudí, dostupný vďaka smart mobilite.“

Komplexný urbanistický návrh

Funkčno-prevádzkové riešenie

Hmotovo priestorové riešenie navrhovanej štruktúry

Pohľad z móla na ľavobrežnej strane Váhu

Riešenie križovatky na námestí SNP- pred hotelom Elizabeth

Kostol s námestím v dotyku s revitalizovanou Hasičskou ulicou

Letecký pohľad na riešené územie- v popredí budova galérie

Bc. Valéria Kočanová
Bc. Zuzana Krnáčová

Študenti

Mierka mesta Trenčín je veľmi vhodná pre peší pohyb a cyklistov. Zároveň tu však existujú problémy s riešením motorizovanej dopravy. Z tohto dôvodu považujeme za dôležité podporiť práve alternatívne spôsoby dopravy (tvorba cyklotrás a peších prepojení).

Za dôležité považujeme zachovanie rekreačného zamerania nábrežia (peší okruh na prechádzky, beh, cyklistika, móla pre vodné športy, zachovanie zelene na veľkých plochách).

Nábrežie v priamej blízkosti mestského centra považujeme za jeho pokračovanie. Tým vzniká atraktívna mestská promenáda s množstvom atraktívnych verejných priestorov. S doplnením občianskej vybavenosti a vytvorením novej ikonickej stavby- majáku- symbolu nového nábrežia ako aj celého Trenčína sa snažíme zatraktívniť celé územie.

Pedagógovia

doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.
Ing. arch. Tomáš Hanáček

Autorky návrhu zaujímavým spôsobom narábajú s ťažiskom mesta. Ako dosiahnuť rovnováhu medzi centrom mesta a nábrežím s riekou Váh je pre budúci rozvoj celej CMZ kľúčovou otázkou. Myšlienka polycentrického modelu so zahustením zástavby vo viacerých menších centrách v riešenom území ponúka alternatívu k zaužívanému monocentrickému chápaniu mesta. Motív vertikálnej veže majáku ako novej dominanty nábrežia prináša nový pohľad na siluetárny obraz mesta a zároveň nastoluje otázku: Potrebuje nábrežie svoju vežu, ktorá sa stane partnerom existujúcich veží v historickom centre mesta spolu s dominantou Matúšovej veže hradného komplexu?

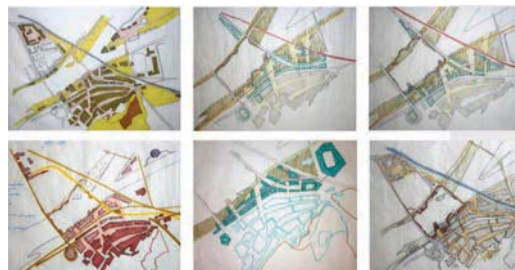
Koncept

- zamerať sa na priaznivý rozvoj mesta
- viacero menších polyfunkčných centier
- zahusťovanie existujúcej zástavby, jej efektívne využitie
- zachovanie existujúcej zelene
- odstránenie separácie práce a bývania
- participácia občanov

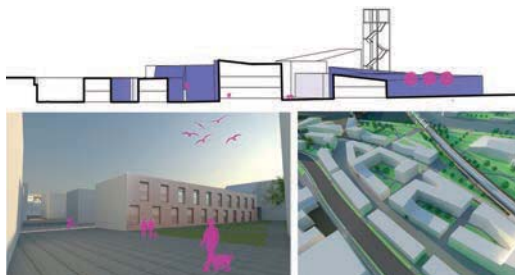
LIBRETO

INICIÁTORIA: MEDZIOBERNÁ KONFERENCIA HISTORICKÝCH MEST NA HRADNÍ - IDENTITA VÝVOJ UMIEST. TREŇČÍN, 2008
Návrh ako pohľad späť je dôležitý aj pohľad do budúcnosti.

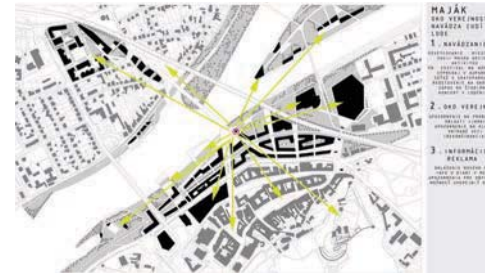
Konceptuálne skice

Detailné riešenie urbanistickej štruktúry s mólom na ľavobrežnej strane Váhu

Rezopohľad celým územím

MAJÁK ARCHITEKTONICKÉ STVÁRNENIE

Samospráva mesta

Dipl.- Ing. Peter Gero
Ing. arch. Martin Beďatš

Návrh komplexného urbanistického riešenia vychádzajúci zo štruktúry existujúcej historickej zástavby vytvára hodnotne mierkovo adekvátne verejné priestory. Dopravne ukludnenie Hasičskej by mohlo viesť k upusteniu návrhu nadúrovňového prechodu, povrchové riešenie by podporilo urbanistický koncept. Zjednotenie architektúry futbalového štadiónu a kúpaliska ako architektonických solitérov v parku je príjemným ambicióznym riešením.

- Prekonávanie bariér je nadchodom smerom od Štúrovho námestia smerom k vyústeniu starého železničného mosta s jasným priamym urbanistickým prepojením, nevýhodou sa javí umiestnenie lávky z plánovaného Auparku, prepich pod novú železničnú trať na rohu futbalového štadiónu je riešený ako podchod, dva existujúce podchody zostali zachované

- Zaujímavý nábrežný okruh medzi mostmi, bez potreby posunu hrádze, s mólami na vode
- Rovnako zaujímavé je umiestnenie majáku pri starom železničnom moste – orientačný bod nerušiacou vertikálou slúžiaci vizuálnym prepojeniam

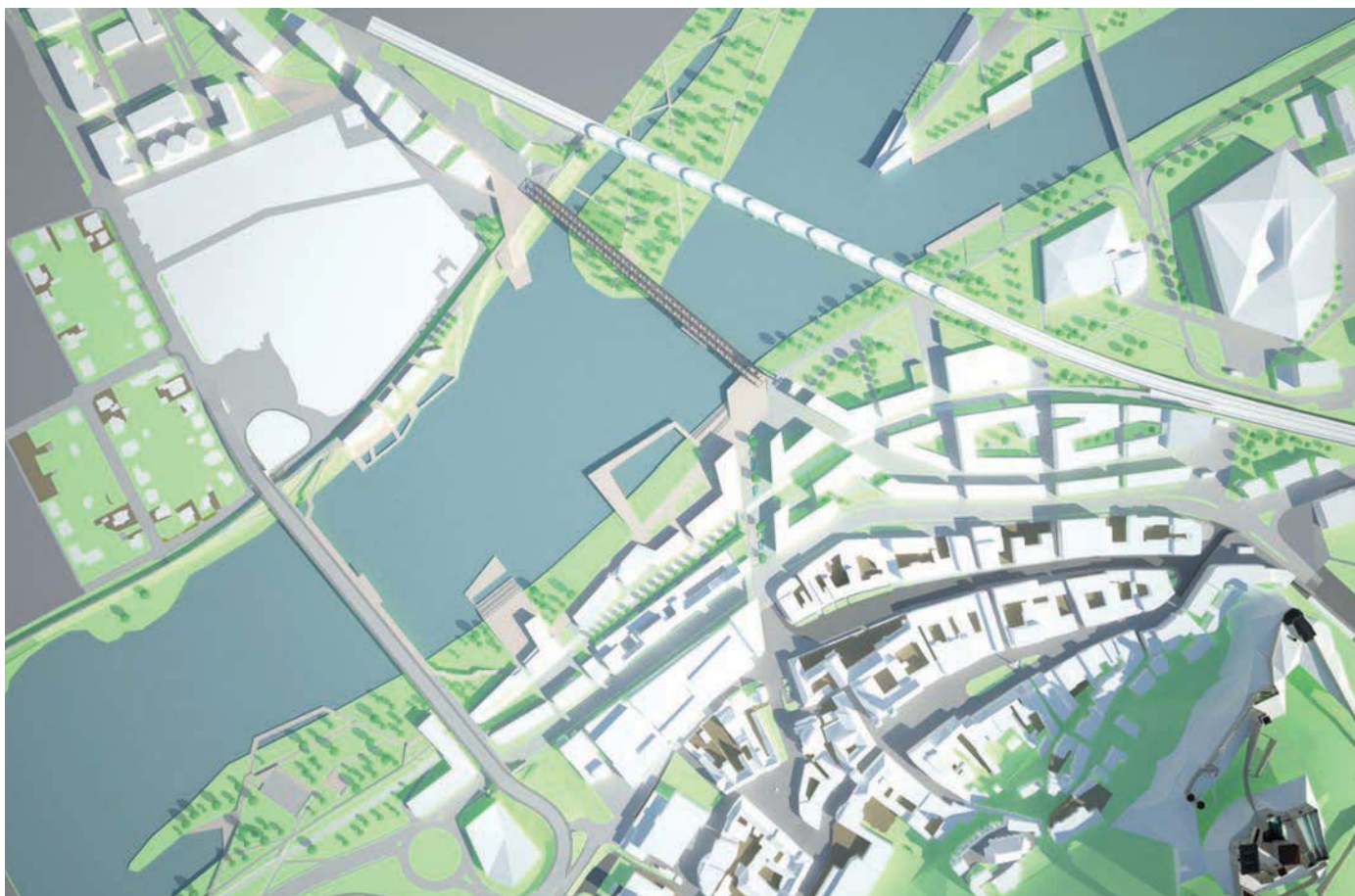
- Pozitívom je komplexné riešenie vrátane priestoru smerom k Old Heroldu

- Zaujímavé je riešenie špice na ostrove s množstvom zelene

- Urbanistická štruktúra slabo reflektuje existujúce historické mesto, nové bloky sú pomerne veľké a vytvárajú pohľadové bariéry, chýba analýza panorámy mesta a vplyv novej zástavby na jej kvalitu.

Verejnosť

- maják by bol vítanou atrakciou pre návštevníkov Trenčína, ale aj pre obyvateľov
- nebude maják zaciľovať výhľad na hrad?
- rekonštrukcia futbalového štadiónu vyzerá dobre

Komplexný urbanistický návrh

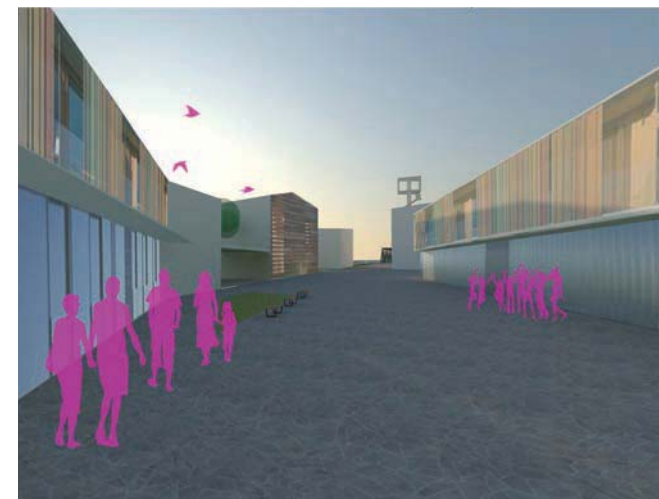
Funkčno-prevádzková schéma

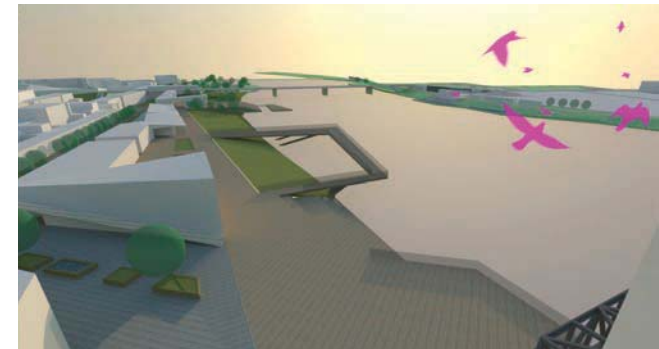
Schéma prepojenia verejných priestorov a peších okruhov

Letecký pohľad na primárny peší okruh mesta- medzi železničným a cestným mostom

Pešie prepojenie centra mesta s nábrežím, v pozadí majú a starý železničný most

Pohľad na ľavobrežnú časť Váhu s mólom

Bc. Bianka Kégli
Bc. Barbora Korcová

Študenti

Trenčín sa v údolí Považia urbanizuje hlavne v súvislosti s tromi determinatami. Prvým je hradné bralo, pod ktorým bolo formované centrum mesta. Druhým determinantom je rieka Váh, ktorá sa stala najmä po zregulovaní v medzivojnovom období prirodzenou osou mesta s vybudovaním časti mesta aj na jej druhom brehu. Za tretí determinant považujeme lesopark Brezina, ktorý už od 19. stor. predstavuje zelené pľúca mesta. V súvislosti s plánovanou výstavbou juhovýchodného cestného obchvatu mesta možno predpokladať, že sa Brezina dostane do centrálnej polohy mesta, ktoré tento lesopark v budúcnosti kruhovo obkolesí. Trenčín patrí spolu s Nitrou a Bratislavou k trom najstarším mestám na Slovensku, ktoré kroniky spomínajú už v 11. storočí. Jeho strategická poloha v blízkosti troch karpatských priemyslov na križovatke obchodných ciest z neho robí významný bod a centrum celého stredného Považia.

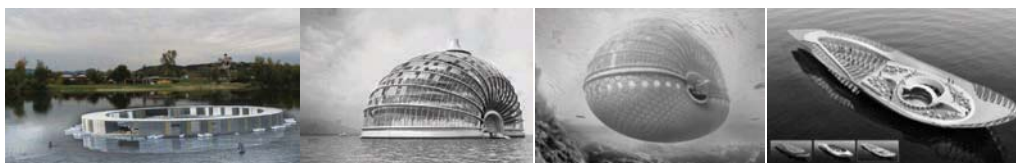
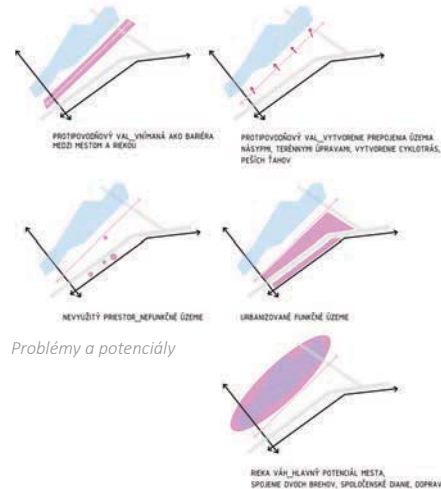
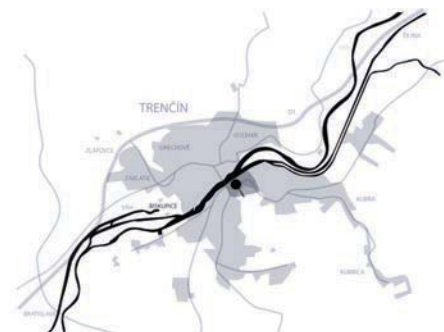
Pedagógovia

doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.
Ing. arch. Tomáš Hanáček

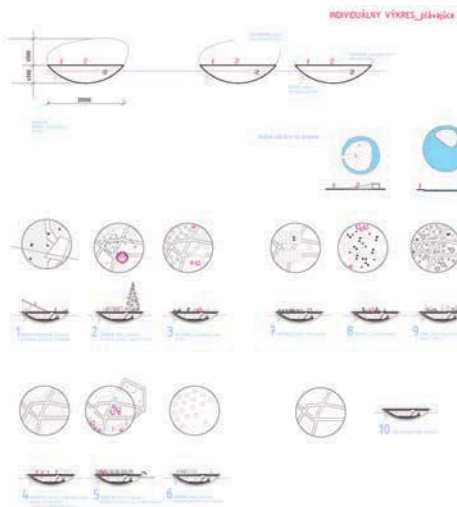
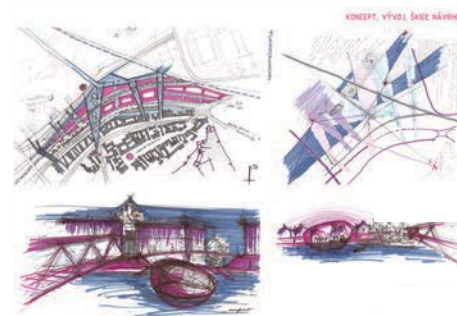
Vzťah mesta a rieky študentky uchopili netradičným spôsobom, kde neskúmajú rieku z pohľadu mesta, ale opačne mesto z pozície rieky. Plávajúce plato aktivuje priestor rieky, ktorá sa týmto spôsobom stáva súčasťou verejných priestorov mesta. Multifunkčné využitie plata prináša oživenie a program pre jeho celoročné využitie. Sieť miniprístavov pre možnosť kotvenia plávajúceho objektu môže byť využitý aj pre systém lodnej dopravy, prípadne pre vodákov a rekreačné plavby po rieke Váh. Autorky návrhu sa snažia hľadať odpovede na problematiku otázku siluétarneho obrazu mesta skrz vybrané pohľadové kužele. Overovanie v tomto smere by si zaslúžilo detailnejšie prehľadovanie a porovnávanie jednotlivých variant.

Koncept

- rieka_dejisko
- rieka_miesto stretávania dvoch brehov
- rieka_vracia človeka k prírode a prírodu k človeku
- objekt_plavidlo slúžiace na prepravu osôb
- objekt_priestor na spoločenské aktivity
- objekt_multifunkčný priestor
- objekt_rôzne potreby obyvateľov a návštevníkov mesta

Inšpirácie zahraničnými prípadovými štúdiami_koncept tímu RIVERSITY na študentskom workshope v Trenčíne

Samospráva mesta

Dipl.- Ing. Peter Gero
Ing. arch. Martin Beďatš

Kompaktný návrh so silným zdôraznením dopravných vzťahov. Prepojenie historického centra s riekou sa zdá problematické. Rôzne objekty na vodnom toku vytvárajú zaujímavý podnet na kreatívne stvárnenie.

- Zaujímavým momentom je využitie rieky ako verejného priestoru – plávajúce platá, kde silným motívom práce je nielen spojiť mesto s riekou, ale rieku ako takú povýšiť na spoločenský priestor využitím týchto plát, zároveň veľké množstvo pobrežných mól na oboch brehoch aj na špiči vytvára silný kontakt mesta s riekou.

- Urbanistická štruktúra je blokovaná, v primeranej mierke – s citlivým rozvoľňovaním, výškovo trochu monotónna, pohľadové bariéry boli skúmané, silný je priehľad zo železničného mostu na hrad.

- Dopravné riešenie je v stave podobnom súčasnému, silným motívom však je rozdelenie Hasičskej zeleným pruhom s použitím úrovňových križovaní, prepojenie ostrova s pravým brehom nebolo riešené.

- Na mieste krytej plavárne je nové kongresové centrum s hotelom.

Verejnosť

- plávajúce objekty by mohli oživiť rieku, no ako to bude s ich prevádzkou?
- prečo ste v návrhu zrušili krytú plaváreň?

„Aby rieka spájala, tvorila kvalitný verejný priestor“

Komplexný urbanistický návrh

Pohľad na plávajúce platô z pešieho železničného mosta

Letecký pohľad na riešené územie

Funkčno-prevádzková schéma

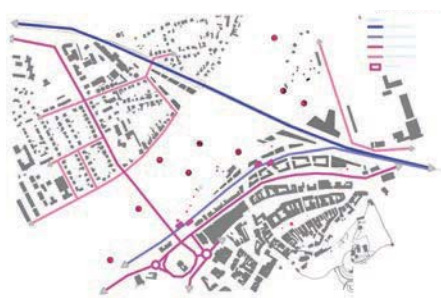

Schéma dopravného riešenia

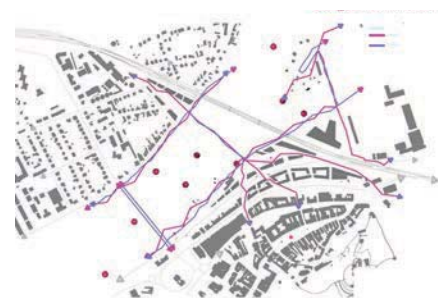

Schéma riešenia pešieho pohybu a cyklotrás

Rôzne polohy plávajúceho objektu na rieke Váh